

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ
Τμήμα Στρατιωτικών Επιστημών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-17
ΣΧΕΔΙΑΣΗ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (SYSTEMS ENGINEERING)
(ΠΔ 96 /2015/ΦΕΚ 163Α'/20.08.2014)

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟ ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

Υπό:

ΑΝΔΡΕΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

A.M.: 2014018003

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

Η Μεταπτυχιακή Διατριβή του Ανδρέα Αντωνόπουλου εγκρίνεται:

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Καθηγητής ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ (Επιβλέπων) Κωνσταντίνος Γρίβας

Καθηγητής ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Γεώργιος Καϊμακάμης

Καθηγητής ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Λίτος Χαράλαμπος

© Copyright υπό του Ανδρέα Αντωνόπουλου

Έτος 2017

Περιεχόμενα

1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	16
2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	24
2.1	ΙΡΑΝ: Ο ΑΣΤΑΘΜΗΤΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ	25
2.1.1	ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ.....	26
2.1.2	ΝΑΥΤΙΚΟ.....	30
2.1.3	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ.....	33
2.2	ΚΙΝΑ: Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΕΙΛΗ	41
2.2.1	ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ.....	45
2.2.2	ΝΑΥΤΙΚΟ.....	48
2.2.3	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ.....	53
2.3	ΡΩΣΙΑ: Ο ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΗΣ	56
2.3.1	ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ.....	57
2.3.2	ΝΑΥΤΙΚΟ.....	60
2.3.3	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ.....	63
2.4	ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ: Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΣΕ ΚΡΙΣΗ.....	68
2.4.1	ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ.....	70
2.4.2	ΝΑΥΤΙΚΟ.....	71
2.4.3	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ.....	72
	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.....	83

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή έχει ως στόχο να αναδείξει μερικές από τις μεταβολές στο παγκόσμιο γεωπολιτικό σύστημα, όπως αυτές συμβαίνουν σε πραγματικό χρόνο και οι οποίες τείνουν να καταργήσουν το υπάρχον μονοπολικό status quo σε ένα πολυπολικό μοντέλο, πρωτόγνωρο για την Ανθρωπότητα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστὶ, πάντων δὲ βασιλεύς. Καὶ τοὺς μὲν θεοὺς ἐδείξε, τοὺς δὲ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν δούλους ἐποίησε, τοὺς δὲ ἐλευθέρους»[1].

Από την απαρχή της κοινωνικής ζωής των ανθρώπων, ο πόλεμος αποτελεί μια από τις βασικότερες εκφάνσεις της ομαδικής ζωής του. Όπως άλλωστε παρατηρεί ο Auguste Comte για τις ανθρώπινες κοινωνίες «... η ομαδικότητα ενέχει στρατιωτικά χαρακτηριστικά οργάνωσης από την εποχή του Homo Sapiens, πού τα πρώτα εργαλεία που χρησιμοποιεί ο Άνθρωπος είναι ουσιαστικά και όπλα, καθώς και η πρώτη εξουσία που γίνεται αποδεκτή στα πλαίσια της ομαδικής ζωής είναι αυτή του στρατιωτικού αρχηγού. Μάλιστα, η συνεργασία και η ομαδικότητα επιβάλλεται αρχικά μεταξύ των μελών της κοινωνικής ομάδας σαν μια αναγκαία κοινωνική αξία ειδικά για τις ανάγκες του Πολέμου» [2].

Πρόδηλο είναι ότι, αν κάποιος επιχειρήσει μια αναδρομή στην εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνίας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, θα διαπιστώσει ότι ο πόλεμος, ως κοινωνικό φαινόμενο, συνδιαμορφώνει την πορεία των κοινωνιών και εξελίσσεται γραμμικά και παράλληλα με την εξέλιξή της, ενώ μερικά από τα κομβικότερα σημεία στην ιστορία του ανθρώπου αποτελούν πόλεμοι και μάχες.

Μετά την ανάπτυξη της θεωρίας του «Ιστορικού Υλισμού» διαπιστώνουμε ότι η εκδήλωση ενός κοινωνικού γεγονότος, όπως είναι και ο πόλεμος, είναι αποτέλεσμα τριών κυρίως κοινωνικών διεργασιών. Πρώτον, των εσωτερικών κοινωνικών αντιθέσεων και συνθηκών της εκάστοτε κοινωνίας. Δεύτερον, της τεχνολογίας που διαθέτει κάθε κοινωνία τη στιγμή εμφάνισης του κοινωνικού γεγονότος. Τρίτον, των σχέσεων που διαμορφώνονται μεταξύ των διαφόρων κοινωνιών που συμβιώνουν σε ένα συγκεκριμένο χρονικά ιστορικό πλαίσιο. Οι πόλεμοι και οι μάχες με τη σειρά τους εξελίσσουν τις ανθρώπινες κοινωνίες προς δύο κατευθύνσεις. Από τη μια μεριά εκτινάσσουν την στρατιωτική τεχνολογία, η οποία

με τη σειρά της αποτελεί την πρώτη ύλη για την ανάπτυξη και των επιστημών, ενώ από την άλλη, διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο ηγεμονίας στην ανθρώπινη κοινωνία που ηττάται. Άλλωστε, «Η Ηγεμονία είναι τόσο παλιά όσο η ανθρωπότητα» όπως παρατηρεί ο Z. Brzezinski [3].

Ικανοποιώντας τις παραπάνω συνθήκες, με το πόνημα αυτό θα επιχειρηθεί να φωτιστούν οι πρόσφατες εξελίξεις στην ανάπτυξη της στρατιωτικής τεχνολογίας και των σύγχρονων οπλικών συστημάτων, όπως αυτά διαμορφώνονται από τις γεωπολιτικές εξελίξεις που επηρεάζονται και επηρεάζουν, σε μια αμφίδρομη σχέση που καθοδηγείται από τις ανάγκες που διαμορφώνουν οι σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και τα συμφέροντα των ηγετικών ελίτ ισχυρών χωρών που διαθέτουν τη δύναμη να επηρεάσουν τις γεωπολιτικές εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στο πρώτο μέρος θα αποτυπωθεί μια, μικρής κλίμακας, εισαγωγή στο διαμορφούμενο και γι' αυτό ρευστό γεωπολιτικό περιβάλλον, ενώ στο δεύτερο μέρος θα επιχειρηθεί μια ανάλυση στην ανάπτυξη οπλικών συστημάτων ενταγμένων σε δικτυακό σύστημα αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής, που αποτελεί την πιο σύγχρονη μορφή διασφάλισης της εθνικής κυριαρχίας και κατ' επέκταση της απρόσκοπτης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξη περιφερειακών δυνάμεων που επιθυμούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στο υπό διαμόρφωση πολυπολικό γεωπολιτικό σύστημα.

Τα δικτυακά ολοκληρωτικά συστήματα αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής αποτελούν σήμερα ότι πιο σύγχρονο έχει να επιδείξει η στρατηγική ανάπτυξη περιφερειακών δυνάμεων όπως η Ρωσία, η Κίνα, το Ιράν, αλλά και άλλα κράτη-«μικρότεροι παίχτες»- όπως η Ινδία, η Τουρκία, το Ισραήλ, διεκδικώντας για λογαριασμό τους ένα σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια σκακιέρα, κάνοντας πράξη τη ρήση: «Αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε την ειρήνη, να προετοιμαζόμαστε για πόλεμο» [4].

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

«Η Γεωπολιτική είναι μια συνθετική και ολιστική μέθοδος μελέτης των διεθνών συστημάτων, η οποία θέτει σε δυναμική αλληλεπιδραστική σχέση μια σειρά παραγόντων, όπως είναι η γεωγραφία, η τεχνολογία, η πολιτική κλπ., δημιουργώντας ένα ενιαίο και αδιαίρετο σύστημα. Μια συνολική θέαση του διεθνούς συστήματος, όπως αυτό τείνει να διαμορφωθεί σήμερα, με άξονα τις εξελίξεις στην πολεμική τεχνολογία και τη μεθοδολογία του πολέμου επικεντρώνεται στη σύζευξη των τελευταίων εξελίξεων στην Ευρύτερη Μέση Ανατολή με μια σειρά από αλλαγές στην τεχνολογία, την τέχνη και την επιστήμη του πολέμου, που προέρχονται κυρίως από την Κίνα. Υιοθετώντας ένα μετανευτώνειο επιστημονικό παράδειγμα που υπόκειται στις αρχές του Χάους και τις Πολυπλοκότητας, θεωρεί ότι οτιδήποτε συμβαίνει σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη επιδρά σε ολόκληρο το διεθνές σύστημα με απρόβλεπτο τρόπο και σε βάθος χρόνου. Έτσι, γεγονότα που έχουν συμβεί στο παρελθόν σε επιμέρους γεωσυστήματα, μπορεί να επιδράσουν στο μέλλον σε κάποια άλλα, με τα οποία φαινομενικά δεν έχουν καμία σχέση» [5].

Με την πτώση του τείχους του Βερολίνου στις 9 Νοεμβρίου 1989 τελείωσε μια μακρά περίοδος που επισκίασε ολόκληρο τον πλανήτη και που είναι γνωστή ως «Ψυχρός Πόλεμος». Το γεγονός αυτό οδήγησε στην απομάκρυνση από τη σφαίρα επιρροής της Ρωσίας μιας σειράς κρατών του πάλαι ποτέ «Ανατολικού Μπλοκ» και οδήγησε σταδιακά στην ανακήρυξη της «Μονοκρατορίας» των Η.Π.Α. σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες ανταποκρινόμενες σε αυτή την πρόκληση σχεδίασαν μια σειρά στρατηγικών με σκοπό την κυριαρχία τους, αρχικά στους ωκεανούς και στη συνέχεια στην «Παγκόσμια Νήσο» (World Island), ελέγχοντας κατ' αποκλειστικότητα όλο τον ενεργειακό πλούτο της υφηγίου, καθώς και τους εμπορικούς δρόμους που το υποστηρίζουν. Ταυτόχρονα, η Ε.Ε. έγινε ένας αξιόλογος σύμμαχος των Ηνωμένων Πολιτειών στην επιβολή και διατήρηση των σκήπτρων της, διαμέσου του ΝΑΤΟ.

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 και την απόλυτη κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών και των συμμάχων τους στους δύο μεγάλους ωκεανούς, τον Ειρηνικό και τον Ατλαντικό και στο σύμπλεγμα γεών που περικλείουν, ήτοι την Ευρασία και την Αφρική, το οποίο και αποτελεί την αποκαλούμενη «Παγκόσμια Νήσο», απετέλεσαν την πλατφόρμα προβολής ισχύος της «Παντοκρατορίας» των Η.Π.Α. Για τον λόγο αυτό στο γεωστρατηγικό πεδίο άρχισαν να αναπτύσσονται προγράμματα από το ΝΑΤΟ για την παραγωγή παράκτιων συστημάτων προσβολής στόχων σε βάθος 200 περίπου χιλιομέτρων, αφού είχε υπολογιστεί ότι τα στρατηγικά σημεία των χωρών που θα τολμούσαν να αμφισβητήσουν την «νέα» καθεστηκυία τάξη βρισκόνταν το πολύ σε μια τέτοια ακτίνα από τις παράκτιες περιοχές. Η αντίληψη αυτή των Η.Π.Α., ενός επιθετικού παράκτιου πολέμου φανερώνεται ανάγλυφα από σχετικά κείμενα, όπως το «From the Sea», που αποτέλεσαν το όραμα του Ναυτικού των Ηνωμένων Πολιτειών για το μέλλον. Τα φιλόδοξα αυτά προγράμματα προέβλεπαν την ανάπτυξη νέου τύπου πολεμικών πλοίων, καθώς και την ανάπτυξη νέων βαλλιστικών βλημάτων μέσου και μεγάλου βεληνικούς.

Όμως, η 11^η Σεπτεμβρίου 2001, όπως θα δούμε και παρακάτω, ματαίωσε τα μεγαλεπήβολα αυτά σχέδια σε τέτοιο βαθμό που αφενός από το κολοσσιαίο πρόγραμμα του Ναυτικού παραρρίχθηκε μόνο ένα πολεμικό σκάφος, αφετέρου είχε ως αποτέλεσμα να βαλτώσουν ακόμη και ταπεινότερα προγράμματα, όπως η δημιουργία έξυπνων βλημάτων μεγάλου βεληνικούς για προσβολή χερσαίων στόχων για τα πυροβόλα Mk-45 Mod-4 των 127 χιλιοστών, που φέρουν οι νεότερες εκδόσεις των αντιτορπιλικών DDG-51 κλάσης Arleigh Burke.

Ταυτόχρονα, σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο η «Νέα Τάξη» απαλλαγμένη από το βάρος του «Υπαρκτού Σοσιαλισμού» βρήκε πρόσφορο έδαφος να επεκταθεί, αρχικά και στα υπόλοιπα κράτη της Ε.Ε. (είχε ήδη εισαχθεί στην Μεγάλη Βρετανία από την περίοδο πρωθυπουργίας της Μ. Θάτσερ 1979-1990) και στη συνέχεια στα «ανεξάρτητα»

κράτη του πρώην Ανατολικού Μπλοκ, στη Μέση Ανατολή καθώς και στα Κράτη της Βόρειας Αφρικής.

Όμως, η 11^η Σεπτεμβρίου 2001, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, ήρθε να ανακόψει τα σχέδια των Ηνωμένων Πολιτειών. Εκτός του ότι οδήγησε τις Η.Π.Α. σε αναθεώρηση των σχεδίων τους, ανέκοψε την επέκταση της «Νέας Τάξης» στη Ρωσία και δημιούργησε τις συνθήκες να αναδυθούν «νέοι παίκτες» στην «Παγκόσμια Σκιακιέρα». Θέση στο νέο παγκόσμιο γεωστρατηγικό περιβάλλον, όπως θα καταδείξουμε και στη συνέχεια, διεκδικούν εκτός από τη Ρωσία, η Κίνα, η Ινδία που αποτελούν Μεγάλες Δυνάμεις, το Ιράν, η Τουρκία, η Γερμανία ως μικρότερες, που όμως διεκδικούν και αυτοί με τη σειρά τους ρόλο στο νέο γεωστρατηγικό μόρφωμα.

Όπως παρατηρεί ο Κ. Γρίβας: «μελετώντας τις στρατιωτικές ισορροπίες στον πλανήτη, βλέπουμε πως τείνει να προκύψει μια νέα παγκόσμια γεωγραφία ισχύος, η οποία μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ένα νέο διεθνές σύστημα. Το νέο αυτό μέγεθος έχει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά χαρακτηριστικά. Δηλαδή, όχι μόνο έχουν προκύψει νέες τάσεις στις διεθνείς ισορροπίες ισχύος –αν αυτές αναγνωστούν με συμβατικό τρόπο, μετρώντας για παράδειγμα αριθμούς μαχητικών αεροσκαφών, πολεμικών πλοίων ή άλλων οπλικών συστημάτων- αλλά έχουν εμφανιστεί και σπέρματα μεταλλάξεων στην μεθοδολογία και τις τεχνολογίες του πολέμου, προερχόμενα κυρίως από την Κίνα, τα οποία απειλούν να αλλάξουν την ποιοτική διάσταση των στρατιωτικών ισορροπιών. Πιθανώς, με ελάχιστη δόση υπερβολής, θα μπορούσαμε να κάνουμε λόγο για την έναρξη μιας κινεζικής Έπανάστασης στις Στρατιωτικές Υποθέσεις», η οποία μπορεί να φέρει απρόβλεπτες αλλαγές στο διεθνές σύστημα, ιδιαίτερα δε αν τα επιτεύγματά της διαχυθούν στο κρίσιμης σημασίας γεωσύστημα της Ευρύτερης Μέσης Ανατολής» [6].

Μέσα από μια ενδελεχή Γεωστρατηγικής ανάλυση διαπιστώνουμε ότι τα βασικότερα χαρακτηριστικά ενός Γεωπολιτικού Συστήματος είναι η ενότητα και η αδιάλειπτη συνέχειά του, τόσο στο χώρο, όσο και στο χρόνο. Για παράδειγμα η πολύχρονη διαμάχη της Κίνας

με την Ταϊβάν και η υποστήριξη της δεύτερης από τις Ηνωμένες Πολιτείες, οδήγησαν την Κίνα να αναπτύξει μια νέα στρατηγική εξοπλισμών που με τη σειρά της έφερε επανάσταση στην κινεζική γεωστρατηγική. Πιο συγκεκριμένα, και όπως εύστοχα παρατηρεί ο Κ. Γρίβας «η μέχρι στιγμής επιτυχημένη προσπάθεια "ανάσχεσης" της Κίνας από την πλευρά των Η.Π.Α. και η στήριξη της Ταϊβάν έχουν ωθήσει την Κίνα σε μια ριζική προσπάθεια μετάλλαξης των στρατιωτικών της δυνάμεων και ανάπτυξης ενός μείγματος καινοφανών πολεμικών ικανοτήτων, σχεδιασμένων στο να αντιμετωπίσουν την αμερικανική πολεμική ικανότητα με ασύμμετρο τρόπο. Κυρίαρχο ρόλο στην προσπάθεια αυτή παίζουν, μεταξύ άλλων, δικτυοκεντρικά πολυσυστήματα βαλλιστικών πυραύλων και ρουιετών, αλλά και προηγμένα συστήματα αεράμυνας, καθώς και μαχητικά αεροσκάφη τρίτης, τέταρτης και πέμπτης γενιάς. Στο μεταξύ, σε μια άλλη πλευρά του πλανήτη, στη Μέση Ανατολή, χώρες όπως το Ιράν, αλλά και υποκρατικές δυνάμεις όπως η Χεζμπολάχ, επενδύουν, επίσης, ολοένα και περισσότερο στην ανάπτυξη και χρήση πυραύλων διαφόρων τύπων. Αν λοιπόν, οι εξελίξεις στην κινεζική τεχνολογία και πολεμική μεθοδολογία διαχυθούν και στις χώρες της Μέσης Ανατολής, ενδέχεται να προκύψει μια νέα και απρόβλεπτη γεωστρατηγική πραγματικότητα» [6].

Αν θεωρήσουμε το διεθνές σύστημα ως μια ενιαία ολότητα, τότε θα παρατηρήσουμε μια αδιάλειπτη αλληλεπίδραση μεταξύ του συστήματος και των ανθρώπων που το δημιουργήσαν. Από την μια μεριά οι άνθρωποι θέτουν το διεθνές σύστημα σε κίνηση και από την άλλη, το ίδιο το σύστημα αποκτά σταδιακά μια αυτονομία που το καθιστά ρυθμιστή σε μια τη σειρά αποφάσεων των ανθρώπων, ορίζοντας μια αλληλουχία γεγονότων και ενεργειών που συμβαίνουν σε περιοχές οι οποίες είναι φαινομενικά άσχετες μεταξύ τους. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας του 20^{ου} αιώνα, υπήρχε μια φαινομενικά ήρεμη περίοδος στις σχέσεις των Η.Π.Α της Ρωσίας και των άλλων δυνάμεων του πλανήτη. Η δημιουργία της «Αραβικής Άνοιξης» όμως, έθεσε σε κίνηση μια σειρά εξελίξεων που κατέστησαν, πολύ σύντομα, τον σχεδιασμό του εγχειρήματος παρωχημένο.

Όταν τέθηκε σε κίνηση αυτό το σύστημα κανείς δεν φανταζόταν ότι θα οδηγούμασταν στην διάλυση ουσιαστικά τη κρατικής υπόστασης της Λιβύης. Αυτοί που έθεσαν σε «κίνηση» αυτό το σύστημα είχαν σχεδιάσει μια απλή μετάβαση εξουσίας και όχι αυτό που σήμερα υπάρχει στην περιοχή. Και φυσικά κανείς δεν είχε προβλέψει τις εξελίξεις στη Συρία, που οδήγησαν αφενός στην ενεργό εμπλοκή της Ρωσίας στην Μέση Ανατολή και μάλιστα με αναβάθμιση του ρόλου της σε τέτοιο βαθμό, ώστε σήμερα να προβάλλει ως ο «κυρίαρχος του παιχνιδιού», αφετέρου στην αυτονόμηση των Τζιχαντιστικών ομάδων του ISIS που διατάραξαν τις ισορροπίες σε τέτοιο βαθμό, ώστε πλέον η επόμενη μέρα στο γεωσύστημα της περιοχής να μην έχει καμιά σχέση, όχι μόνο με αυτό που προϋπήρχε, αλλά και με ότι το αρχικό σχέδιο προέβλεπε. Επιπλέον, όταν τέθηκε σε εφαρμογή η «Αραβικής Άνοιξης» κανείς από τους εμπνευστές της δεν υπολόγιζε ότι θα πυροδοτούσε «τήξη» στις σχέσεις του Ιράν και της Σαουδικής Αραβίας, εμπλοκή της τόσο μακρινής Κίνας στην Ανατολική Μεσόγειο και εγκλωβισμό της Τουρκίας σε τέτοιο βαθμό που να απειλείται πλέον να πάρει σάρια και οστά ο χειρότερος εφιάλτης της, που είναι η δημιουργία ενός ανεξάρτητου Κουρδικού Κράτους στα νότια σύνορά της. Και το σπουδαιότερο, κανείς δεν προέβλεψε ότι τελικά οι εξελίξεις θα οδηγούσαν στον κίνδυνο της αποβολής των σχεδιαστών του αρχικού εγχειρήματος από τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή, όπως για παράδειγμα οι Η.Π.Α., οι οποίες αναγκάστηκαν να αναδιπλωθούν και να στραφούν εναντίον του ISIS για να περισώσουν ότι περισσότερο μπορούν, ούτως ώστε να μην αποβληθούν από μια περιοχή που μέχρι πρότινος άνηκε αποκλειστικά στην σφαίρα επιρροής τους.

Η αυτονόμηση πλέον του γεωσυστήματος που πυροδότησε η «Αραβικής Άνοιξης» φαίνεται, επίσης, ανάγλυφα στην «ανεξαρτητοποίηση» της Αιγύπτου του Μοχάμεντ Μόρσι και τη διεκδίκηση ρόλου στην ευρύτερη περιοχή. Η Αίγυπτος του Μόρσι, εμφανίζεται πλέον να μεταπηδά από την «αγκαλιά» των Η.Π.Α. στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων της Ρωσίας, διεκδικώντας έτσι ένα νέο ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όχι μόνο σε οικονομικό επίπεδο με την προσπάθεια ανακήρυξης ΑΟΖ με την Κυπριακή

Δημοκρατία και την Ελλάδα, αλλά και ως μία στρατηγική δύναμη με ρόλο καθοριστικό στην περιοχή. Στο ίδιο μήκος κύματος εντάσσεται η εσπευσμένη προσπάθεια επίλυσης του «Κυπριακού», που αποτελεί έναν «πολιτικό αντιπερισπασμό» από την πλευρά της Δύσης, με σκοπό τον περιορισμό των ενεργειών του Ρωσικού παράγοντα στο μέλλον, αλλά και της διατάραξης, έστω και προσωρινά, των σχέσεων του Ισραήλ με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Από την γεωπολιτική ανάλυση που προηγήθηκε καταδεικνύεται πόσο χαώδες είναι το γεωπολιτικό περιβάλλον, όπου το «πέταγμα της πεταλούδας» είναι ικανό να πυροδοτήσει αλληπάλληλες αντιδράσεις, πωλώ δε μάλλον, όταν μιλάμε για «πειράγματα» σαν αυτό της «Αραβικής Άνοιξης». Και επειδή, το γεωστρατηγικό περιβάλλον αποτελεί ένα υποσύνολο του γεωπολιτικού περιβάλλοντος, με την «Αραβική Άνοιξη» πυροδοτήθηκε μια νέα κούρσα εξοπλισμών, που θα υποστηρίζουν τις εξελίξεις όπως διαμορφώνονται πλέον στον πλανήτη.

Η ανάπτυξη οπλικών συστημάτων, ακολουθώντας τις εξελίξεις στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον όπως αυτό διαμορφώνεται, οδηγεί χώρες όπως οι Η.Π.Α, η Ρωσία, το Ιράν, η Κίνα, αλλά και μικρότερες δυνάμεις, να επιδοθούν στον σχεδιασμό και την παραγωγή περισσότερο εξελιγμένων «ή διαφορετικών» οπλικών συστημάτων «Αντιπρόσβασης και Άρνησης Περιοχής», προκειμένου αυτά να λειτουργήσουν από την μια πλευρά ως αποτρεπτικά συστήματα, αλλά, ταυτόχρονα, από την άλλη ως μέσα υποστήριξης επιθετικών βλέψεων.

Προς επίρρωση των όσων αναφέρθηκαν θα επιχειρηθεί στη συνέχεια να παρουσιαστεί ένα μέρος από την προσπάθεια που καταβάλουν οι διάφορες Χώρες στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη οπλικών συστημάτων «Αυτοπρόσβασης και Άρνησης Περιοχής», που αναδεικνύουν με έναν επαγωγικό τρόπο, τα μελλοντικά σχέδια των «ισχυρών της γης» για την επικράτησή τους στο παγκόσμιο γεωπολιτικό παιχνίδι.

Στο σημείο αυτό, είναι μάλλον απαραίτητο, να επιχειρηθεί να δοθεί ένας ορισμός στα συστήματα αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής, που αποτελούν και το αντικείμενο αυτού του πονήματος.

Ως «Συστήματα Αυτοπρόσβασης και Άρνησης Περιοχής» ορίζονται όλα τα οπλικά συστήματα που αναπτύσσονται από ένα Κράτος, με σκοπό την ακύρωση τις ικανότητας κάθε αντιπάλου να εισβάλει στην επικράτειά του και να πλήξει τις κυρίαρχες δομές του. Ο ρόλος των συστημάτων αυτών είναι κατ' εξοχήν αποτρεπτικός, ούτως ώστε να δύνεται η δυνατότητα στο Κράτος που τα εφαρμόζει να μπορεί ελεύθερα και ανεξάρτητα να ασκήσει τα κυριαρχικά δικαιώματά του. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά των συστημάτων αυτών είναι:

A) Η διακλαδικότητα, δηλαδή η συνεργασία όλων των τμημάτων των ενόπλων δυνάμεων μιας Χώρας.

B) Ο δικτυοκεντρικός προσανατολισμός τους σε ένα πλέγμα υποσυστημάτων, τα οποία μπορούν να λειτουργούν είτε ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, είτε σε συνδυασμό, ως ολοκληρωμένο σύστημα, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος τους, που είναι η αποτροπή οποιασδήποτε εισβολής.

Όπως θα δείξουμε στη συνέχεια, η στρατηγική των εξοπλισμών των Ηνωμένων Πολιτειών, κατά κύριο λόγο, έχει τα τελευταία χρόνια μεταβληθεί άρδην. Έχει προ πολλού εγκαταλειφτεί ο στρατηγικός προγραμματισμός για την παραγωγή «εξωτικών» οπλικών συστημάτων που θα τους επέτρεπαν μια αντιπαράθεση, από θέση ισχύος, με τη Ρωσία, κατάλοιπο του Ψυχρού Πολέμου, που έφερνε ενώπιος – ενωπίω δύο προηγμένες στην τεχνολογία του πολέμου δυνάμεις, με ένα νέο δόγμα αντιμετώπισης αντιπάλων οι οποίοι υπολείπονται σαφώς τεχνολογικά, αλλά οι οποίοι αναπτύσσουν ένα νέο στρατηγικό μοντέλο, αυτό του «σμήνους» ή αλλιώς, το μοντέλο κορεσμού των συστημάτων ανίχνευσης του αντιπάλου, με πλήθος φθηνών και εν μέρει αναχρονιστικών όπλων. Τέτοιες, ανερχόμενες, δυνάμεις είναι το Ιράν και κυρίως η Κίνα, αλλά και άλλες κρατικές ή ημικρατικές οντότητες, όπως ο ISIS ή η Χεσμπολάχ. Οι δυνάμεις αυτές κατάλαβαν ότι είναι αδύνατον να ανταγωνιστούν τις «Μεγάλες Δυνάμεις», Η.Π.Α. και Ρωσία στο τεχνολογικό τους υπόβαθρο, όχι μόνο ποσοτικά, εφόσον οι δύο υπερδυνάμεις διαθέτουν ήδη ένα πολύ αξιόλογο αριθμό προηγμένων οπλικών συστημάτων στο οπλοστάσιό τους, αλλά και ποιοτικά, λόγω του

κόστους και τις αδυναμίες ανάπτυξης εγκαίρως μια κατάλληλης τεχνολογικής έρευνας που θα τους επέτρεπε την άμεση παραγωγή προηγμένων συστημάτων που θα μπορούσαν να υπερκεράσουν την σαφή υπεροπλία των αντιπάλων, αφού η τεχνολογία της έρευνας στην επιστήμη του πολέμου των δύο υπερδυνάμεων απέχει τουλάχιστον μισό αιώνα από αυτές. Για τον λόγο αυτό, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, και επειδή δεν μπορούν ή δεν προλαβαίνουν να αντιμετωπίσουν τις δύο υπερδυνάμεις στο επίπεδό τους, επιχειρούν να μεταβάλουν το πεδίο της αντιπαράθεσης σε ένα χαμηλότερο υπόβαθρο, στο οποίο διαθέτουν ακόμα τα ισχυρότερα πλεονεκτήματά τους.

Στη συνέχεια θα επιχειρηθεί να αναδειχθεί η προσπάθεια του Ιράν και της Κίνας να επιτύχουν τους σκοπούς τους, με την παράθεση στοιχείων από την ανάπτυξη του εξοπλισμού τους, που αναδεικνύουν ανάγλυφα τη στρατηγική τους προσπάθεια. Θα ακολουθήσει η παράθεση της προσπάθειας της Ρωσίας να ισχυροποιηθεί, ούτως ώστε να γίνει ισότιμος συνομιλητής των Ηνωμένων Πολιτειών και τέλος, θα επιχειρηθεί να αναδειχθεί η στροφή του αμερικανικού μοντέλου και η προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από την ανάγκη αντιμετώπισης της ανόδου της Κίνας.

Εκ των προτέρων αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που θα ακολουθήσουν προέρχονται από το αδημοσίευτο έργο του Αναπληρωτή Καθηγητή Γεωστρατηγικής και Διεθνών Σχέσεων της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων κ. Κωνσταντίνου Γρίβα. Τα στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη οπλικών συστημάτων θεωρούνται επτασφράγιστα μυστικά για τα Κράτη και γι' αυτό η άντληση λεπτομερειών τους είναι εξαιρετικά δύσκολη και απαιτεί ένα υψηλότατο επίπεδο εξειδικευμένης γνώσης την οποία δεν διαθέτουμε. Για τον λόγο αυτό η βοήθεια που μας προσέφερε ο κ. Κ. Γρίβας είναι καθοριστική για την εικόνηση της παρούσας διατριβής.

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο τρόπος με τον οποίο αναπτύχθηκε ο ανθρώπινος πολιτισμός μετά την βιομηχανική επανάσταση, η οποία χρονολογείται μετά το μισό του 18^{ου} αιώνα (Αγγλία 1760), είχε σαν αποτέλεσμα την όλο και μεγαλύτερη αναζήτηση ενέργειας, προκειμένου να εργάζονται οι μηχανές παραγωγής. Με την πάροδο των ετών, οι βασικές ενεργειακές πηγές, ήταν και παραμένουν ως τις μέρες μας σχεδόν αναλλοίωτες, ο ηλεκτρισμός και το πετρέλαιο, μετά την ανακάλυψη του ηλεκτροκινητήρα (Μάικ Φαραντέι 1821) και της μηχανής εσωτερικής καύσεως (Νικολάους Όττο 1864).

Οι κινητήρες αυτοί, κατ' ένα τρόπο συνδέονται μεταξύ τους, αφού για να εκκινήσει ένας ηλεκτροκινητήρας απαιτείται μια εξωτερική πηγή ενέργειας (συνήθως ένας κινητήρας εσωτερικής καύσης, ή στις μέρες μας μια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας), ενώ ο κινητήρας εσωτερικής καύσης μια εξωτερική πηγή ενέργειας (συνήθως ένα συσσωρευτή ηλεκτρικής ενέργειας-μπαταρία, Αλεσάντρο Βόλτα 1800).

Η ανάγκη για εξασφάλιση αποθεμάτων πετρελαίου για την υποστήριξη των μηχανών εσωτερικής καύσεως, οδήγησε την ανθρωπότητα σε έναν ανταγωνισμό για την ανακάλυψη και χρησιμοποίηση πετρελαιοπαραγωγικών πηγών.

Για καλή ή κακή τους τύχη, ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα πετρελαίου παγκοσμίως είχε από χρόνια ανακαλυφθεί στις χώρες της Μέσης Ανατολής και κυρίως στις περιοχές γύρω από τον Περσικό Κόλπο, ή όπως θα μπορούσε να αποκαλεστεί τον «Κόλπο του Μαύρου Χρυσού», με αποτέλεσμα ο σκληρός ανταγωνισμός των Μεγάλων Βιομηχανικών Δυνάμεων του πλανήτη να εξελιχθεί σε έναν αδυσώπητο πόλεμο για την επικράτησή τους στον έλεγχο των πετρελαιοεξαγωγικών χωρών της περιοχής.

2.1 IPAN: Ο αστάθμητος παράγοντας

Μετά την επικράτηση του Μοχάμεντ Μοσαντέκ στην πρωθυπουργία του Ιράν το 1951 και την εθνικοποίηση της πετρελαϊκής βιομηχανίας της χώρας, αρχίζει μία προσπάθεια πίεσης από την πλευρά της Αγγλίας, επί πρωθυπουργίες Ουίνστον Τσόρτσιλ και των Ηνωμένων Πολιτειών, επί προεδρίας Ντουάιτ Αϊζενχάουερ, με την πρώτη επιβολή εμπάργκο στο Ιράν την ίδια χρονιά.

Από τότε και μέχρι σήμερα, οι σχέσεις του Ιράν με τη Δύση πέρασε από διάφορες φάσεις, άλλοτε συμμαχικές και άλλοτε εχθρικές, που οδήγησαν το Ιράν, στις μέρες μας, και μετά την Ιρανική Επανάσταση (1978-1979) στην πλήρη ανεξαρτητοποίησή του από τη δυτική σφαίρα επιρροής.

Για να μπορέσει το Ιράν να ανταποκριθεί στις πιέσεις που δέχτηκε και που συνεχίζει να δέχεται, αναγκάστηκε να αναπτύξει μια σειρά στρατιωτικών εξοπλισμών. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας άρχισε να αναπτύσσει ένα νέο στρατηγικό δόγμα ενδυνάμωσης των συστημάτων Αυτοπρόσβασης και Άρνησης περιοχής. Και ενώ αρχικά, το δόγμα αυτό σχεδιάστηκε για την αποτροπή επέμβασης από της Δυτικές Δυνάμεις στο έδαφός του, στην πορεία εξελίχθηκε σε μια προσπάθεια αποβολής των δυνάμεως που σταθμεύουν στα Στενά του Ορμούζ και που εποπτεύουν όλη την εμπορική κίνηση του Περσικού Κόλπου, κάτι που θα επιτρέψει στο Ιράν το απρόσκοπτο εμπόριο των προϊόντων του, κυρίως του πετρελαίου, σε όλο τον πλανήτη.

Στη συνέχεια θα παραθέσουμε μια σειρά δημοσιευμάτων που στοιχειοθετούν τις προσπάθειες του Ιράν να ανταποκριθεί στους στρατηγικούς του στόχους. Υπενθυμίζουμε εδώ ότι, θα χρησιμοποιηθεί η επαγωγική μέθοδος για την εξαγωγή συμπερασμάτων, εφόσον η άντληση των πλήρη στοιχείων που αφορούν στην άμυνα μια Χώρας αποτελούν επτασφράγιστα μυστικά, που δεν επιτρέπουν την πρόσβαση σε «αδιάκριτα» μάτια.

2.1.1 ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Βαλλιστικοί πύραυλοι

Στις 26 Μαΐου 2013 η ιρανική τηλεόραση παρουσίασε εικόνες 26 οχημάτων εκτόξευσης βαλλιστικών πυραύλων σε τελετή παράδοσης στους Φρουρούς της Επανάστασης, που είναι αυτοί που ελέγχουν τους βαλλιστικούς πυραύλους της χώρας. Ο αριθμός αυτός είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακός και αποσκοπούσε να δείξει ότι το Ιράν διαθέτει πολλούς εκτοξευτές βαλλιστικών πυραύλων, σε αντίθεση με διάφορες εκτιμήσεις που έχουν κυκλοφορήσει, όπως αυτή της 23^{ης} Μαΐου 2013 από το CSIS (Center for Strategic and International Studies), σύμφωνα την οποία το Ιράν διαθέτει μεταξύ έξι και 20 TEL ικανών να εκτοξεύσουν τους πυραύλους Shahab – 3 MRBM, ικανών να φθάσουν το Ισραήλ. Οι πρώτοι τέσσερις από τους TEL που παρουσιάστηκαν στις 26 Μαΐου 2013 φαίνεται ότι είναι παρόμοιοι με αυτούς που είχαν εμφανιστεί σε παρέλαση τον Σεπτέμβριο του 2010 να μεταφέρουν πυραύλους στερεών καυσίμων Sejil. Οι TEL αυτοί πρέπει να είναι πιο ισχυροί από αυτούς που μεταφέρουν τους Shahab 3 δεδομένου ότι οι τελευταίοι δεν μεταφέρουν καύσιμα και αυτά τοποθετούνται όταν ο πύραυλος βρίσκεται ήδη σε κάθετη θέση εκτόξευσης. Ο αριθμός των TEL που διαθέτει το Ιράν είναι κρίσιμης σημασίας μιας και έτσι επιτυγχάνεται η ταυτόχρονη εξαπόλυση πυραύλων ώστε να προκύψει κορεσμός του αντιπυραυλικού συστήματος Arrow.

Οι TEL που χρησιμοποιεί το Ιράν για τους μεγαλύτερους πυραύλους του δεν είναι αυτοκινούμενοι αλλά τοποθετούνται σε ρυμούλκies που μπορούν να σύρονται από φορτηγά [7].

Στις 8 Μαρτίου 2015 το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας παρουσίασε έναν νέο επίγεια εκτοξευόμενο πύραυλο cruise, που αναφέρεται ως Shoumar κατά τη διάρκεια δημόσιας τελετής στην Τεχεράνη. Στην τελετή παρευρίσκονταν ο υπουργός Άμυνας της χώρας, ταξίαρχος Hossein Dehghan και ο αρχηγός των αεροδιαστημικών δυνάμεων του Σώματος

των Φρουρών της Επανάστασης (IRGC), ταξίαρχος Amir Ali Hajizadeh. Ο ταξίαρχος Dehghan επισήμανε ότι ο Soumar σχεδιάστηκε και παρήχθη από Ιρανούς ειδικούς του AIO (Aerospace Industries Organization) και έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τα υπάρχοντα συστήματα όσον αφορά την εμβέλεια και την ακρίβεια πλήγματος. Υποστηρίζεται ότι ο πύραυλος επιτυγχάνει μέγιστο βεληνεκές 3000 χλμ, αν και για να επιτύχει αυτό το βεληνεκές θα πρέπει να διαθέτει σύμμορφες δεξαμενές, τις οποίες δεν διέθεταν οι εικονιζόμενοι πύραυλοι. Χωρίς αυτές αναφέρεται ότι το βεληνεκές φθάνει τις 2500 χλμ. Η ύπαρξη ενός νέου τύπου πυραύλου cruise με παρόμοιες δυνατότητες είχε αναφερθεί από το 2014 αλλά τότε είχε υποστηριχθεί ότι το βλήμα αναφέρεται ως Meshkat. Σε σημαντικό βαθμό το βλήμα μοιάζει με το ρωσικό Raduga Kh – 55, εκ των οποίων το Ιράν έχει αποκτήσει 12 σε δύο διαφορετικές αγορές. Μια διαφορά του ιρανικού πυραύλου σε σχέση με τον ρωσικό είναι ότι διαθέτει έναν booster, δεδομένου ότι εκτοξεύεται από το έδαφος και όχι από τον αέρα όπως ο πρώτος, μιας και το Ιράν δεν διαθέτει μεγάλα βομβαρδιστικά αεροσκάφη, όπως είναι το Tupolev Tu – 95 και το Tu – 165.

Ο πύραυλος ονομάστηκε από μια ιρανική πόλη που καταστράφηκε κατά τη διάρκεια του πολέμου Ιράν – Ιράκ [8].

Κατά τη διάρκεια στρατιωτικής παρέλασης που έγινε στην Τεχεράνη στις 18 Απριλίου 2015 για τη Μέρα των Ενόπλων Δυνάμεων παραλύσε, όπως φάνηκε από εικόνες ιρανικών ΜΜΕ και ο αντιαεροπορικός πύραυλος μεγάλου βεληνεκούς Bavar 373. Ιρανοί αξιωματούχοι ανακοίνωσαν ότι η χώρα αναπτύσσει ένα πυραυλικό σύστημα που θα αντικαταστήσει το S – 300PMU1 που είχε παραγγελθεί από τη Ρωσία, αλλά η Μόσχα ακύρωσε το σχετικό συμβόλαιο το 2010.

Ο πύραυλος δείχνει να είναι παρόμοιος με έναν που μερικώς είδαμε στην ιρανική τηλεόραση από πλάνια μιας στρατιωτικής έκθεσης στις 28 Αυγούστου 2014. Ο πύραυλος αυτός είχε ένα 373 γραμμένο πάνω του, γεγονός που τον σχετίζει με τον Bavar – 373.

Ιρανικές πηγές υπενόησαν ότι ο πύραυλος που εθεάθη στις 18 Απριλίου 2015 ονομάζεται Sayyad – 3. Ο Sayyad – 1 έχει δοθεί σε μια βελτιωμένη έκδοση του κινεζικού πυραύλου HQ – 2, που με τη σειρά του είναι η κινεζική έκδοση του ρωσικού S – 75, ενώ ο Sayyad – 2, που παρουσιάστηκε τον Νοέμβριο του 2013 είναι μια χερσαία εκτοξευόμενη παραλλαγή του αμερικανικής κατασκευής πυραύλου RIM – 66 (SM – 1). Ο πύραυλος που παρουσιάστηκε στις 18 Απριλίου δεν δείχνει να είναι αντίγραφο κάποιου άλλου, αν και το μπροστινό τμήμα μοιάζει να στενεύει με παρόμοιο τρόπο με τη 48N6 - σειρά πυραύλων που χρησιμοποιήθηκε από τον S – 300PMU1 / 2. Επίσης, η διάταξη των strakes σταθεροποίησης, τα control fins και conduits was more reminiscent of the 9M38 / 9M317 – series of missiles που χρησιμοποιήθηκαν με τους ρωσικούς Bukseries.

Ο ιρανικός πύραυλος έχει μήκος περίπου 6 με 6,5 μέτρα, γεγονός που τον καθιστά μεγαλύτερο από τον 5,5 μέτρων πύραυλο του συστήματος Buk, αλλά μικρότερο από τον μήκους 7,5 μέτρων 48N6E που χρησιμοποιεί ο S – 300 και κατά συνέπεια αμφισβητείται η ικανότητα να επιτυγχάνει το βεληνικές των 150 χλμ του τελευταίου, έτσι ώστε να εμφανίζεται ως υποκατάστατό του [9].

Ο Ιρανός υπουργός Άμυνας Hossein Dehghan υποστήριξε ότι ο νέος βαλλιστικός πύραυλος Zolfaghar (Zulficar) έχει βεληνικές 700 χλμ κατά τη διάρκεια τελετής εγκαινίων της γραμμής παραγωγής του όπλου στις 25 Σεπτεμβρίου 2016.

Ο Zolfaghar είχε παρουσιαστεί επίσημα κατά τη διάρκεια παρέλασης στις 21 Σεπτεμβρίου 2016 και είναι μια νέα έκδοση του τακτικού βαλλιστικού πυραύλου στερεών καυσίμων Fateh – 110 και αναφέρεται ότι χρησιμοποιεί μια κεφαλή διασποράς υποπυρομαχικών αν και σε βίντεο φάνηκε να προσβάλλει έναν στόχο με ενιαία κεφαλή. Το βεληνικές των 700 χλμ, αν ισχύει, τοποθετεί τον Zolfaghar στην ίδια κατηγορία με τον Qiam που είναι ο πιο πρόσφατος βαλλιστικός πύραυλος υγρών καυσίμων του Ιράν. Θα μπορεί να προσβάλλει το Ριάντ στη Σαουδική Αραβία εκτοξευόμενος από θέσεις στο Ιράν.

Οι στερεών καυσίμων πύραυλοι μπορεί να προετοιμάζονται πιο γρήγορα για εκτόξευση και είναι πιο ακριβείς από αυτούς των υγρών καυσίμων.

Ο αρχικός Fateh – 110 αναπτύχθηκε από τον Zelzal – 3 heavy artillery rocket. The Iran Defence Products catalogue για το έτος 2013 – 2016 αναφέρει ότι τόσο ο Zelzal – 3 και ο Fateh – 110 και η διάμετρός του είναι 616 χιλιοστά, ενώ το βάρος εκτόξευσης είναι περίπου 3.600 κιλά και η εμβέλειά του είναι 250 χλμ. Ωστόσο, η κεφαλή έχει μειωθεί σε βάρος από τα 500 κιλά στα 450 κιλά.

Η τρίτη γενεά του Fateh – 110 παρουσιάστηκε το 2010 και αναφέρθηκε ότι έχει βεληνικές 300 χλμ. Ο Fateh – 313 που παρουσιάστηκε τον Αύγουστο του 2015 υποτίθεται ότι έχει βεληνικές 500 χλμ, ενώ δεν υπάρχουν πληροφορίες αναφορικά με το βάρος των κεφαλών που μεταφέρει. Ο Zolfaghar έχει επανασχεδιαστεί με το σύστημα καθοδήγησης να τοποθετείται πιο ψηλά στο ρύγχος, αφήνοντας έτσι χώρο για έναν μεγαλύτερο κινητήρα στερεών καυσίμων [10].

Το πρακτορείο ειδήσεων Fars ανέφερε ότι ο Zolfiqar είναι η τελευταία γενεά των ιρανικών πυραύλων μεγάλου βεληνικού και μπορεί να μεταφέρει πολλαπλά οχήματα επανεισόδου (MRV). Ο όρος αυτός συνήθως χρησιμοποιείται για πολλαπλές κεφαλές που απελευθερώνονται από τον πύραυλο όταν αυτός είναι ακόμη στο διάστημα, αλλά οι Ιρανοί τον χρησιμοποιούν για να περιγράψουν υποπυρομαχικά που απελευθερώνονται μέσα στη γήινη ατμόσφαιρα. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του IHS Jane's ο πύραυλος είναι μια παραλλαγή του Fateh – 313, που είναι η έκδοση με το μεγαλύτερο βεληνικές του Fateh – 110. Τον Μάιο του 2015 είχε παρουσιαστεί μια ρουκέτα Zelzal (εξέλιξη της οποίας είναι ο Fateh – 110) με μια πολεμική κεφαλή barshi (που είναι η περσική λέξη που χρησιμοποιεί το IRGC για τα υποπυρομαχικά) και το πρακτορείο Fars είχε αναφέρει ότι μετέφερε 30 υποπυρομαχικά, κάθε ένα εκ των οποίων ζύγιζε 17 κιλά. Εν συνόλω λοιπόν το βάρος της πολεμικής κεφαλής ήταν 510 κιλά. Με βάση τα στοιχεία αυτά, το IHS Jane's εκτιμά ότι εφόσον ο Fateh – 313 έχει επιτύχει βεληνικές 500 χλμ έχοντας πολύ ελαφρύτερη κεφαλή

από αυτήν του Fateh – 110 που επιτυγχάνει βεληνεκές μόλις 300 χλμ, η έκδοση Zolfiqar δύσκολα θα μπορεί να έχει έστω και βεληνεκές 500 χλμ, πολλώ δε μάλλον μεγαλύτερο, με κεφαλή 500 κιλών [11].

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του IHS Jane's, που προέκυψαν από τη μελέτη βίντεο της ιρανικής τηλεόρασης και δορυφορικές φωτογραφίες, ο χώρος δοκιμών του ιρανικού πυραύλου cruise Soumar, βρίσκεται σε μια τοποθεσία 40 χλμ ανατολικά – νοτιοανατολικά της πόλης Κομ. Ο πύραυλος αυτός, παρουσιάστηκε από το Ιράν τον Μάρτιο του 2015 και θεωρείται ότι είναι ένα τροποποιημένο αντίγραφο του ρωσικού Kh – 55, έξι εκ των οποίων απέκτησε το Ιράν από την Ουκρανία το 2001. Οι Kh – 55 έχουν βεληνεκές 2000 – 2500 χλμ αλλά θεωρείται αμφίβολο ότι οι Ιρανοί έχουν επιτύχει την απόδοση αυτή με το βλήμα τους [12].

2.1.2 ΝΑΥΤΙΚΟ

Υποβρύχια, Σκάφη και Πυραυλικά Συστήματα

Σύμφωνα με δορυφορικές φωτογραφίες από εμπορικά διαθέσιμους δορυφόρους που ανέλυσε το Jane's το Ιράν φαίνεται πως έχει αναπτύξει μια νέα κλάση υποβρυχίων. Συγκεκριμένα, από φωτογραφίες που ελήφθησαν από τον δορυφόρο Astrium στις 27 Οκτωβρίου από τα ναυπηγεία Bostanu στα Στενά του Ορμούζ και στις 17 Σεπτεμβρίου 2013 από τη ναυτική βάση Bandar Anzali στην Κασπία Θάλασσα, φαίνονται δύο υποβρύχια που δεν ανήκουν σε κάποιον υπάρχοντα τύπο. Στη φωτογραφία από τα Στενά του Ορμούζ φαίνεται ένα υποβρύχιο με μήκος 40 μέτρων και πλάτος περίπου τεσσάρων at the waterline. Αυτό στην Κασπία Θάλασσα it is partially shrouded by scaffolding, αλλά είναι περίπου 48 μέτρα σε μήκος και έξι μέτρα σε πλάτος.

Στο παρελθόν Ιρανοί αξιωματούχοι είχαν δηλώσει ότι το Ιράν κατασκευάζει μια νέα κλάση υποβρυχίων εκτοπίσματος 500 τόνων, η οποία καλείται Fateh. Πιθανώς τα εικονισθέντα υποβρύχια να ανήκουν σε αυτήν. Η κατασκευή των υποβρυχίων αυτών αποτελεί

ορόσημο για τη ναυπηγική ικανότητα των Ιρανών όσον αφορά τα υποβρύχια, δεδομένου ότι μέχρι τώρα είχαν καταφέρει να ναυπηγήσουν υποβρύχια μίνι με μεγαλύτερα τα Ghadir με μήκος 29 μέτρων. Επίσης, αν και τα Ghadir εκτιμάται ότι είναι βορειοκορεατικής σχεδίασης, τα νέα Fateh είναι μεγαλύτερα από τα πιο μεγαλύτερα βορειοκορεατικά, τα 39 μέτρων K – 300 (Sang – O).

Επίσης, τα νέα Fateh προφανώς θα είναι τα πρώτα υποβρύχια που ναυπηγούνται απευθείας στην Κασπία Θάλασσα. Το Ιράν ναυπηγεί επίσης μια φρεγάτα, μια Mowj (Jamaran) – class φρεγάτα στο Bandar Anzali, η κατασκευή της οποίας έχει καθυστερήσει. Άλλα τρία σκάφη του τύπου βρίσκονται υπό ναυπήγηση. Τα νέα υποβρύχια αναμένεται να αυξήσουν τις ικανότητες δράσης σε μεγαλύτερες περιοχές του Ιρανικού Ναυτικού [13].

Στο μεταξύ, σύμφωνα με πρακτορείο ειδήσεων Tasnin, το οποίο επικαλείται δηλώσεις του Υποναύαρχου Ali Fadavi Διοικητή Ναυτικών Δυνάμεων του Ιράν (Islamic Revolution Guards Corps Navy (IRGCN) commander, Rear Admiral Ali Fadavi), της 8^{ης} Νοεμβρίου 2016, το Ιράν κατασκευάζει μια πολύ μεγαλύτερη έκδοση του παράξενου καταμαράν σκάφους που παρουσιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2016.

Συγκεκριμένα, στις 13 Σεπτεμβρίου 2016 είχε εμφανιστεί το καταμαράν αυτό στο λιμάνι Bushehr στον Περσικό Κόλπο. Το όνομά του είναι Shahid Nazeri. Όλη η δομή που περιλαμβάνει και κατάστρωμα αποπροσνήωσης ελικοπτέρων πατάει πάνω σε δύο στενά ύφαλα, που δείχνουν να είναι πολύ μακριά για την υπερδομή που φιλοξενούν. Το νέο σκάφος με βάση τα λεγόμενα του Ali Fadavi, θα έχει μήκος 55 μέτρων, θα είναι κατασκευασμένο από αλουμίνιο και θα μπορεί να μεταφέρει 100 επιβάτες και ένα ελικόπτερο, ενώ θα έχει επιχειρησιακή ακτίνα 10.000 χλμ. Το πρώτο σχέδιο που είχε παρουσιάσει το 2015 σε πόστερ η Sadra Marine Industrial Company θα είχε πλήρωμα πέντε ατόμων και θα μετέφερε 55 άτομα. Με βάση το πόστερ εκείνο το σκάφος δείχνει να είναι ένα HARTH (high aspect – ratio twin – hull). Η σχεδίαση αυτή αποσκοπεί στο να προσφέρει μεγάλη σταθερότητα πλεύσης με ελαχιστοποιημένο βύθισμα (draught). Εκτιμάται ότι μπορεί να

διαχειριστεί αποτελεσματικά κύματα ύψους έξι μέτρων, ενώ έχει βύθισμα μόλις 1,5 μέτρου και εκτόπισμα 240 τόνων. Χρησιμοποιεί δύο κινητήρες MTU 396 και μπορεί να επιτυγχάνει ταχύτητα 27 κόμβων. Αυτά όσον αφορά το παλαιότερο σύστημα που παρουσίαζε το πόστερ της ιρανικής εταιρείας Sadra Marine Industrial Company. Το υπάρχον σκάφος με βάση την ανάλυση εμπορικά διαθέσιμων δορυφορικών φωτογραφιών φαίνεται πως καθελύστηκε στις 26 Μαΐου 2016. Τα σκάφη αυτά θα χρησιμοποιηθούν σε μη προσδιορισμένες ειδικές αποστολές στα διεθνή ύδατα, όπως ασαφώς αναφέρει ο Ali Fadavi διαμέσου του Tasnin [14].

Κατά τη διάρκεια τηλεοπτικής εκπομπής στο Ιράν που αναφερόταν στα στρατιωτικά επιτεύγματα της χώρας εμφανίστηκαν πλάννα ενός νέου υποβρυχίου κλάσης Fateh, η ύπαρξη του οποίου δεν είχε επισήμως ανακοινωθεί μέχρι στιγμής. Σύμφωνα με το Jane's αυτό είναι το τρίτο υποβρύχιο της κλάσης, η ύπαρξη του οποίου γίνεται γνωστή. Το πρώτο, πάντα σύμφωνα με το Jane's, είχε καθελυστεί τον Σεπτέμβριο του 2013 στα ναυπηγεία Bostanu, ενώ ένα δεύτερο βρισκόταν κατόπιν κατασκευής στο Bandar Anzali στην Κασπία Θάλασσα. Αυτό στα ναυπηγεία Bostanu υπολογίστηκε ότι έχει μήκος περίπου 40 μέτρων, ενώ αυτό στα ναυπηγεία Bandar Anzali, περίπου 48 μέτρων. Τα υποβρύχια αυτά είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα Ghadir που έχουν μήκος περίπου 29 μέτρων και εκτιμάται ότι έχουν επηρεαστεί λιγότερο από βορειοκορεατικές σχεδιάσεις σε σχέση με τα Ghadir [15].

Η ναυτική πτέρυγα των Ιρανών Φρουρών της Επανάστασης has implied ότι εργάζεται πάνω σε έναν πύραυλο που μπορεί να εκτοξευτεί από ένα υποβρύχιο εν καταδύσει.

Η ιρανική τηλεόραση έδειξε εικόνες από έναν πύραυλο που εκτοξεύτηκε κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας κατά τη διάρκεια της άσκησης «Great Prophet 9» στο διάστημα μεταξύ 25 – 27 Φεβρουαρίου 2015. Ο IRGC naval commander Rear Admiral Ali Fadavi, δήλωσε ότι θεωρεί το εν λόγω βλήμα στρατηγικό όπλο. Πιθανολογείται ότι το βλήμα έχει σχεδιαστεί για να εκτοξεύεται από τους τορπιλοσωλήνες των 533 χιλιοστών των ιρανικών υποβρυχίων και επιδιώκει την προσβολή στόχων επιφανείας και πιθανώς και στόχων στην

ξηρά. Υπάρχουν υποψίες ότι στο παρελθόν η Ρωσία προσέφερε στο Ιράν αντιπλοϊκούς πυραύλους 3M – 54 Club – S για τα υποβρύχια της τύπου ‘Kilo’, αλλά κάτι τέτοιο δεν έχει επιβεβαιωθεί μιας και ποτέ δεν έχουν εικονιστεί παρόμοιοι πύραυλοι. Σε περίπτωση που οι πύραυλοι αυτοί έχουν όντως αποκτηθεί από το Ιράν μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη ενός ιρανικού σχετικού πυραύλου. Με βάση την εικόνα της ιρανικής τηλεόρασης το πιο πιθανόν είναι ότι ο πύραυλος εκτοξεύτηκε από μια κάψουλα μόλις αυτή βγήκε στην επιφάνεια. Ωστόσο, μια διπλή γραμμή καπνού πίσω από τον πύραυλο πιθανώς υποδηλώνει ότι δεν λειτούργησε όπως θα έπρεπε η κάψουλα μεταφοράς [16].

2.1.3 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Αεροσκάφη, Βαλλιστικά Συστήματα Αεράμυνας

Το Ιράν παρουσίασε σε στρατιωτική παρέλαση στις 19 Απριλίου του 2013 ένα μέχρι σήμερα άγνωστο UAV, οπλισμένο με μικρού βεληνεκούς πυραύλους αέρος – αέρος. Το ιρανικό πρακτορείο ειδήσεων Fars, ανέφερε ότι ο Τάξιαρχος Farzad Esmaili, διοικητής των αντιαεροπορικών δυνάμεων του Ιράν, δήλωσε ότι το UAV Sarir, όπως ονομάζεται από τον ιρανικό στρατό, είναι ικανό να μεταφέρει κάμερες και πυραύλους αέρος - αέρος και ότι δεκάδες από τα αεροχήματα αυτά έχουν ήδη κατασκευαστεί και χρησιμοποιούνται. Αυτές οι δηλώσεις συνάδουν με το UAV που παρουσιάστηκε στην παρέλαση της 19^{ης} Απριλίου 2013 και έγραφε στο πλάι του H – 110 και τη λέξη πειραματικό. Το αεροχέμα μετέφερε δύο μικρούς πυραύλους που εκτιμάται ότι πρόκειται για MANPADS Misagh – 2 ιρανικής κατασκευής.

Το αεροχέμα που είναι παρόμοιο σχεδόν με το Hunter της IAI, έχει μήκος περίπου 5,5 μέτρων και δύο μικρούς έλικες, έναν στο εμπρόσθιο και ένα στο πίσω μέρος της ατράκτου.

Ας θυμηθούμε εδώ ότι η πρώτη επιτυχημένη επιχειρησιακή χρήση πυραύλου αέρος – αέρος από UAV έγινε το 2002 ότι σύμφωνα με τις ΗΠΑ ένα MQ – 1 Predator χρησιμοποίησε έναν πύραυλο Air – to – Air Stinger (ATAS) και κατέρριψε ένα ιρακινό αεροσκάφος.

Σύμφωνα με την εκτίμηση των ειδικών οι βασικοί στόχοι ενός τέτοιου αεροσκάφους θα είναι τα αμερικανικά UAV που πετούν πάνω από τα ιρακινά εδάφη. Ήδη τον Νοέμβριο του 2012 μαχητικό αεροσκάφος Sukhoi Su – 25 Frogfoot της Αεροπορίας των Φρουρών της Επανάστασης άνοιξε πυρ εναντίον ενός αμερικανικού MQ – 1 Predator, ενώ τον Μάρτιο του 2013 ένα ιρακινό F – 4 Phantom προειδοποιήθηκε από αμερικανικά μαχητικά αεροσκάφη ότι είχε προσεγγίσει υπερβολικά ένα άλλο Predator [17].

Λίγο καιρό αργότερα, και πιο συγκεκριμένα στις 9 Μαΐου 2013, πάλι κατά τη διάρκεια τελετής, το Ιράν παρουσίασε ένα νέο UAV ικανό να πετά σε μεγαλύτερα υψόμετρα από τα υπάρχοντα και να καλύπτει μεγαλύτερες αποστάσεις, όπως υποστηρίζουν τουλάχιστον οι Ιρανοί κατασκευαστές του. Το συγκεκριμένο UAV το οποίο αναφέρεται ως Hamaseh και πρωτοπαρουσιάστηκε στην εν λόγω τελετή έφερε σε κάθε ημιπτέρυγά του μια μη κατευθυνόμενη ρουκέτα των 107 χιλιοστών. Το προαναφερθέν UAV θα πρέπει να είναι συνέχεια του UAV Shahed – 129, το οποίο παρουσιάστηκε το 2012 από τον ιρακινό στρατό και το οποίο, σύμφωνα με τους κατασκευαστές του, έχει εμβέλεια 2000 χιλιόμετρα και αυτονομία 24 ωρών [18].

Το Ιράν ανακοίνωσε ότι έθεσε σε μαζική παραγωγή το μεγάλης αυτονομίας μη επανδρωμένο αερόχημα Shaheb – 129 και για πρώτη φορά επέδειξε και οπλισμένες εκδόσεις του αεροχήματος. Η σχετική ανακοίνωση έγινε στις 27 Σεπτεμβρίου 2013 και συνοδευόταν από τηλεοπτικές εικόνες όπου απεικονιζόταν τον Διοικητή του Ιρακινού Στρατού Υποστράτηγος Mohammed Ali Jafari, να επιθεωρεί το UAV.

Το εν λόγω αερόχημα για πρώτη φορά παρουσιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2012 από ιρακινά ΜΜΕ που ανέφεραν ότι ήταν περίπου όμοιο με το Hermes 450 της Elbit και

υποστήριξαν ότι είχε αυτονομία 24 ωρών, ακτίνα 2000 χλμ και ήταν ικανό να μεταφέρει καταυθυνόμενους πυραύλους Sadid – 1. Το γεγονός ότι βρίσκονταν άνθρωποι δίπλα στα δύο αεροχήματα επιτρέπει τον προσδιορισμό των διαστάσεών τους. Έτσι, φαίνεται ότι το άνοιγμα πτέρυγας είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από τα 10,5 μέτρα του Hermes 450. Τα αεροχήματα εμφανίζονταν με δύο πυραύλους το καθένα σε πυλώνες στην πτέρυγα.

Μια μέρα νωρίτερα ο Ιρανικός Στρατός παρουσίασε επισήμως το νέο UAV Yasir, που εμφανισιακά φαίνεται να είναι πανομοιότυπο με το Boeing Insitu Scan Eagle, αλλά διαθέτει μια επιπρόσθετη διπλή αντεστραμμένη ουρά σχήματος V (twin – boom inverted V – tail). Αρκετά από αυτά εμφανίστηκαν σε καταπέλτες εξαπόλυσης. Ιρανικά ΜΜΕ ανέφεραν ότι το UAV έχει αυτονομία οκτώ ωρών και οροφή πτήσης 15.000 ποδών. Ακόμη και αν αυτές οι επιδόσεις είναι ρεαλιστικές είναι κατώτερες από αυτές του Scan Eagle. Δεδομένου ότι το Scan Eagle έχει σχεδιαστεί για να επιχειρεί κυρίως από πλοία είναι πιθανόν και το Yasir να μπορεί να τεθεί σε υπηρεσία στο Ναυτικό της χώρας (IRIN). Ο Αρχηγός του IRIN, Υποναύαρχος Habibollah Sayyari ανέφερε στις αρχές Σεπτεμβρίου ότι τα πλοία της χώρας ήδη χρησιμοποιούσαν UAV. Ωστόσο, τα Yasir δεν φάνηκε να έχουν γάντζους έτσι ώστε να μπορούν να συλληφθούν από κάποιο σύστημα παρόμοιο με το Sky Hook που χρησιμοποιούν τα Scan Eagle [19].

Στις 18 Νοεμβρίου 2013 το Ιράν παρουσίασε το μεγαλύτερο μέχρι σήμερα UAV που έχει κατασκευάσει. Το αεροσκάφος αναφέρεται ως Fotros και επιδείχθηκε με έναν άγνωστο μέχρι τώρα πύραυλο που μοιάζει με τον AGM – 114 Hellfire. Η ιρανική τηλεόραση έδειξε πλάνια του αεροχήματος να απογειώνεται και να προσγειώνεται. Ο υπουργός Άμυνας της χώρας General Hossein Dehghan, χαρακτήρισε το αεροσκάφος ως στρατηγικό drone που έχει επιχειρησιακή ακτίνα 2000 χλμ με το φορτίο του και θα μπορεί να πετάει σε ύψος μέχρι 25000 ποδών για διάστημα 16 – 30 ωρών συνεχώς.

Οι επιδόσεις αυτές θέτουν το Fotros στην ίδια κατηγορία με το Shaheb – 129 που purportedly έχει επιχειρησιακή οροφή 24.000 ποδών και εμβέλεια 17.000 χλμ. Το Shahib

129 εθεάθη για πρώτη φορά το 2012 και η ιρανική τηλεόραση έδειξε μια οπλισμένη έκδοσή του να εκτοξεύει ένα tube – launched βλήμα τον Οκτώβριο του 2013. Προκύπτουν απορίες για ποιον λόγο το Ιράν αναπτύσσει δύο UAV με παρόμοιες ικανότητες και μια πιθανή εξήγηση μπορεί να είναι ο ανταγωνισμός μεταξύ των Φρουρών της Επανάστασης και του κανονικού Στρατού, δεδομένου ότι το Shaheb – 129 είναι καθαρά ένα πρόγραμμα του IRGC. Οι χαμηλές επιχειρησιακές οροφές, πάντως, καθιστούν και τα δύο αεροσκάφη ιδιαίτερα ευάλωτα σε εχθρικά περιβάλλοντα. Ωστόσο, αξιωματούχοι του IRGC δηλώνουν ότι το κενό αυτό θα κλείσει μόλις αναπτυχθεί μια reverse engineered έκδοση του RQ – 170 Sentinel που αιχμαλώτισαν οι Ιρανοί τον Δεκέμβριο του 2011 [20].

Την πρώτη Οκτωβρίου 2016 εμφανίστηκε ένα βίντεο σε πολλά ιρανικά κανάλια που δείχνουν το νέο ιρανικό UAV Simorgh να απογειώνεται και να προσγειώνεται από το διεθνές αεροδρόμιο Kashan. Αυτό είναι το πιο αξιόπιστο στοιχείο που υπάρχει μέχρι σήμερα που αποδεικνύει ότι το Ιράν κατάφερε όντως να κατασκευάσει ένα αερόχημα αντίγραφο του RQ – 170 Sentinel με τη μέθοδο της αντίστροφης μηχανικής σχεδίασης. Το Ιράν είχε επιδείξει το Simorgh τον Μάιο του 2015 αλλά είναι η πρώτη φορά που το βλέπουμε να πετάει. Το βίντεο δόθηκε στη δημοσιότητα από τους Φρουρούς της Επανάστασης, ενώ το ίδιο Σώμα ανακοίνωσε ότι έχει αναπτυχθεί μια οπλισμένη έκδοση του αεροχήματος που αναφέρεται ως Saegheh. Στο βίντεο εμφανίζονταν και αρκετά Saegheh τα οποία όμως ήταν στατικά [21].

Στις 26 Οκτωβρίου 2016 το ιρανικό πρακτορείο ειδήσεων Tasnim παρουσίασε στον δικτυακό του τόπο μια είδηση συνοδευόμενη από φωτογραφίες που ανέφερε ότι το Σώμα των Φρουρών της Επανάστασης του Ιράν (IRGC) φαίνεται πως έχει αναπτύξει το πρώτο μη επανδρωμένο αερόχημα που κινείται με την επίδραση του εδάφους (unmanned ground effect vehicle / UGEV). Το σκάφος αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως η βάση για ένα πυρομαχικό μεγάλου βεληνικού. Η αναφορά αυτή του Tasnim αφαιρέθηκε μερικές ώρες μετά την ανάρτησή της. Υποστήριζε ότι το σκάφος αναπτύχθηκε από το naval wing του IRGC, διαθέτει αισθητήρες για νυκτερινή πτήση σε περιβάλλον υψηλής υγρασίας και

αναφέρθηκε ως ‘combat – reconnaissance drone’. Έχει εμβέλεια 1000 χλμ, μπορεί να πετά έως πενήντα εκατοστά πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, ενώ μπορεί να φθάσει το μέγιστο υψόμετρο των 3000 ποδών και επιτυγχάνει μέγιστη ταχύτητα 200 χω, πάντοτε σύμφωνα με το άρθρο του Tasnim. Αν και δεν μπορεί να μεταφέρει όπλα, μπορεί ωστόσο να δεχθεί φορτίο εκρηκτικών. Στις φωτογραφίες φαίνεται πως χρησιμοποιεί δύο μικρούς piston engines με ελκτικούς έλικες. Πετώντας χαμηλότερα από τους «τυπικούς» ASCM εκτιμάται ότι μπορεί να είναι πιο δύσκολο να αναχαιτιστεί από τα συστήματα αεράμυνας των πλοίων στόχων, αν και η χαμηλή του ταχύτητα δύσκολα θα του επιτρέψει να αξιοποιήσει αυτό το πλεονέκτημα, εκτός αν προκύψει επίθεση σε σμήνος, έτσι ώστε να επιτευχθεί κορεσμός της άμυνας των πλοίων. Επιπροσθέτως, μπορεί να είναι χαμηλού κόστους επιλογή για την προσβολή πλοίων χωρίς άμυνα. Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναντίον χερσαίων στόχων ως ένα είδος πυραύλου cruise χαμηλού κόστους. Διαθέτει πλωτήρες και μπορεί να απονηωθεί από οποιοδήποτε σημείο του Περσικού Κόλπου, ενώ το εξαιρετικά χαμηλό ύψος πτήσης θα αποτρέπει τα ραντάρ αεράμυνας να το εντοπίζουν. Το σκάφος αυτό χρησιμοποιεί την αλληλεπίδραση της ατράκτου με το έδαφος έτσι ώστε να δημιουργεί ένα στρώμα αέρα πάνω στο οποίο «πλέει». Έτσι επιτυγχάνει μικρή κατανάλωση καυσίμου και αυξάνει την εμβέλεια, ενώ κινείται πολύ πιο γρήγορα από ότι ένα πλοίο και μπορεί σε διάφορες φάσεις της πτήσης, π.χ. στη φάση της τερματικής προσβολής ενός στόχου να ανέρχεται και κατόπιν να διεξάγει βύθιση. Σε κάθε περίπτωση είναι ένα ακόμη όπλο που προστίθεται στο οπλοστάσιο αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής του Ιράν και μπορεί να επιτύχει συνέργειες με τα υπόλοιπα συστήματα στο πλαίσιο συνεργατικών «πακέτων» προσβολών [22].

Σύμφωνα με ανάλυση δορυφορικών φωτογραφιών που ελήφθησαν από τον εμπορικά διαθέσιμο δορυφόρο Digital Globe, η βάση μη επανδρωμένων αεροχημάτων του Ιράν στη νήσο Qeshm έχει υποστεί σημαντικές βελτιώσεις τα τελευταία χρόνια. Η βάση αυτή βρίσκεται σε ιδανικό σημείο για τον έλεγχο της ναυσιπλοίας στα Στενά του Ορμούζ, ενώ το αεροδρόμιό της μπορεί να υποστηρίξει τη ναυτική βάση των Φρουρών της Επανάστασης

που βρίσκεται λιγότερο από δύο χλμ νοτιοανατολικά. Αρκετά ταχύπλοα επιθετικά σκάφη σταθμεύουν στη βάση, που επίσης διαθέτει docking area για την οποία αρκετοί αναλυτές πιστεύουν ότι είναι ένα hardened shelter για ιρανικά υποβρύχια νάνους.

Η ανάπτυξη του αεροδρομίου ήταν σε εξέλιξη από τον Μάρτιο του 2011, όταν οι εργασίες για την επαύξηση του μήκους του διαδρόμου απογείωσης-προσγειώσεων που ήταν 800 μέτρων ήταν εμφανείς. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το 2012 και τώρα ο διάδρομος έχει μήκος μεγαλύτερο των 1600 μέτρων. Το μήκος του διαδρόμου μπορεί να υποδηλώνει μια πρόθεση να λειτουργούν μεγαλύτερα UAVs όπως είναι το Shahed 129 που παρουσιάστηκε το 2012, το αεροσκάφος που φαίνεται στις φωτογραφίες να βρίσκεται στη βάση στις δορυφορικές φωτογραφίες που ελήφθησαν στις 7 Μαρτίου 2013 έχει μήκος πέντε μέτρα περίπου, δηλαδή δεν είναι πολύ μεγαλύτερο από τα εκτοξευόμενα από ράμπα της σειράς Mohajer που βρίσκονται σε υπηρεσία στο Ιράν για διάστημα πολλών ετών. Ένα νέο κτήριο με κεραίες τηλεπικοινωνιών στο δυτικό άκρο της βάσης μπορεί να είναι μια εγκατάσταση επίγειου ελέγχου.

Σε μια πρόσφατη δορυφορική φωτογραφία υπάρχει, επίσης, μια νέα πλακόστρωτο (Paved area) όπου φαίνεται να σταθμεύει ένα ραντάρ επιτήρησης εναέριας κυκλοφορίας (mobile air – surveillance radar). Το εν λόγω ραντάρ πιθανώς προσφέρει πληροφορίες που βοηθούν τους χειριστές των UAV να αποφεύγουν συγκρούσεις με πολιτικά αεροσκάφη που χρησιμοποιούν το γειτονικό διεθνές αεροδρόμιο Qeshm.

Επίσης, θα μπορούσε να παρακολουθεί ξένα στρατιωτικά αεροσκάφη που μπορεί να αποτελούν απειλή για τα UAV και πιθανώς να κατευθύνει εναντίον τους αεροχήματα οπλισμένα με πυραύλους αέρος – αέρος. Μέσα στο 2013 το Ιράν παρουσίασε ένα UAV που μετέφερε πύραυλο MANPADS [23].

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2013, επέτειο του ξεσπάσματος του οκταετούς πολέμου (1980 – 1988) με το Ιράκ, η ιρανική τηλεόραση Press TV παρουσίασε δύο νέους ιρανικούς πυραύλους αέρος – επιφανείας, τοποθετημένους σε μαχητικό αεροσκάφος F – 4 Phantom.

Οι πύραυλοι αυτοί είναι ο Qader με βεληνεκές 200 χλμ και ο Nasr με βεληνεκές 35 χλμ. Οι πύραυλοι αποτελούν τροποποιήσεις υπαρχόντων και γνωστών πυραύλων επιφανείας – επιφανείας. Σύμφωνα με τον υπουργό Άμυνας της χώρας, Ταξίαρχο Hossein Dehqan, αυτές οι αεροεκτοξευόμενες εκδόσεις δημιουργήθηκαν για να αυξήσουν την εμβέλεια και την επιχειρησιακή ευελιξία των όπλων.

Ο Qader, με ικανότητα πολύ χαμηλής πτήσης πάνω από τη θάλασσα ('sea skimming') είναι μια βελτιωμένη έκδοση του πυραύλου Nour. Είχε εμφανιστεί σε παρέλαση τον Ιούλιο του 2013. Ο Nasr είχε ικανότητα εκτόξευσης από αεροσκάφος και είναι ένας γνωστός πύραυλος, οπότε πιθανολογείται ότι το νέο σύστημα είναι ο βελτιωμένος Nasr – 2, η ύπαρξη του οποίου έχει αναφερθεί αρκετές φορές από ιρανικά ΜΜΕ αλλά ποτέ δεν έχει επισήμως γίνει παραδεκτή [24].

Όπως δήλωσαν ανώτατοι Ιρανοί αξιωματούχοι το Ιράν θα συνεχίσει με την ανάπτυξη ενός εγχώριου συστήματος αεράμυνας μεγάλου βεληνεκούς, ακόμη και αν αποκτήσει από τη Ρωσία το S – 300. Το σχετικό σύστημα καλείται Bavar – 373 και θα έχει κατασκευαστεί και τοποθετηθεί σε διάφορες περιοχές της χώρας μέχρι το τέλος του ιρανικού έτους, το οποίο είναι στις 19 Μαρτίου 2016, όπως ανέφερε στο πρακτορείο ειδήσεων Fars ο ταξίαρχος Farzad Esmaeli, διοικητής των δυνάμεων αεράμυνας της χώρας στις 28 Απριλίου 2015. Επίσης, σε συνέντευξη του στο δίκτυο Russia Today στις 25 Απριλίου 2015 ο υπουργός Άμυνας της χώρας Hossein Dehghan ανέφερε ότι το Bavar – 373 θα δοκιμαστεί πριν το τέλος του έτους χωρίς να προσθέσει, όμως, ότι θα είναι και έτοιμο για να αναπτυχθεί επιχειρησιακά.

Το Ιράν είχε δηλώσει ότι είχε ξεκινήσει την ανάπτυξη του συστήματος μετά την ακύρωση του συμβολαίου για τα S – 300 από τη Ρωσία. Ο Ταξίαρχος Ali Shadmani, αναπληρωτής επικεφαλής του προσωπικού των Ιρανικών δυνάμεων, στις 25 Απριλίου δήλωσε η χώρα χρειάζεται και τους S – 300 μιας και το Bavar – 373 δεν αναπτύσσεται τόσο γρήγορα ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες τους. Μένει επίσης να δούμε αν οι Ιρανοί θα

παραλάβουν από τους Ρώσους το βελτιωμένο S – 300VM ή το παλαιότερο S – 300PMU1 που είχαν αρχικά παραγγείλει. Οι απόψεις δίστανται και μπορεί φυσικά η προμήθεια του συστήματος να μπλοκάρει ξανά [25].

Το Ιράν κατασκεύασε ένα δεύτερο ραντάρ μεγάλου βεληνεικούς – έγκαιρης προειδοποίησης Ghadir όπως ανέφερε το πρακτορείο ειδήσεων Fars στις 4 Ιουλίου 2015. Όπως ανέφερε το Fars το σύστημα εγκαινιάστηκε κατά τη διάρκεια τελετής στην πόλη του Ahvaz (Ahwaz) στη δυτική περιφέρεια του Khuzestan την ίδια ημέρα από τον διοικητή των δυνάμεων αεράμυνας της χώρας Ταξίαρχο Farzad Esmaili. Το σύστημα περιγράφεται ως ένα ραντάρ φασικής διάταξης ικανό να ιχνηλατεί αεροσκάφη σε απόσταση 600 χλμ και βαλλιστικούς πυραύλους σε απόσταση 1.100 χλμ, σε υψόμετρα μέχρι 100 χλμ. Δορυφορικές φωτογραφίες δείχνουν ότι το σύστημα είναι περίπου ίδιο με το ραντάρ Ghadir που βρίσκεται κοντά στο Garmsar, η ύπαρξη του οποίου αποκαλύφθηκε τον Ιούνιο του 2014. Και τα δύο είναι σε σταθερές εγκαταστάσεις με τέσσερις οριζόντιες διατάξεις γύρω από έναν κεντρικό πύργο. Το μήκος κάθε διάταξης είναι περίπου 39 μέτρα. Πιθανώς να υπάρχει και ένα πρωτότυπο του συστήματος το οποίο να βρίσκεται σε μια βάση αεράμυνας στην περιοχή της Τεχεράνης. Το Ιράν έχει επίσης κατασκευάσει ένα ελαφρά διαφορετικό ραντάρ επιτήρησης (surveillance) μεγάλης εμβέλειας στην επαρχία του Kordestan. Αυτό ενδέχεται να είναι το σύστημα Sepehr, που Ιρανοί αξιωματούχοι υποστηρίζουν ότι έχει εμβέλεια 3000 χλμ. Οι εξελίξεις αυτές δείχνουν πως το Ιράν συνεχίζει να αναπτύσσει ένα δίκτυο έγκαιρης προειδοποίησης που πιθανώς θα λειτουργούν σε χαμηλές συχνότητες (low – band frequencies) με σκοπό να εντοπίζουν χαμηλού ίχνους αντικείμενα (low – observable objects), όπως είναι το βομβαρδιστικό B – 2 Spirit. Οι δορυφορικές φωτογραφίες δείχνουν ότι τα ραντάρ αυτά πιθανώς λειτουργούν εδώ και δύο ή τρία χρόνια, ενώ το πρωτότυπο σύστημα βρισκόταν υπό κατασκευή το 2009 και φαίνεται πως ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2010, ενώ η κατασκευή στο Garmsar και το Ahvaz ενδέχεται να ξεκίνησαν το 2012 [26].

Από την παρουσίαση όλων αυτών των δημοσιευμάτων αποδεικνύεται ότι το Ιράν ετοιμάζεται, αν δεν είναι ήδη έτοιμο, να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη πρόταση αποτροπής, με την οποία καθίσταται ένας υπολογίσιμος παράγοντας στην ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Ασίας, από την Κασπία Θάλασσα μέχρι τον Περσικό Κόλπο. Είναι βέβαιο, ότι διαθέτει ένα πολύ μεγαλύτερο οπλοστάσιο από αυτό που μας παρουσιάζει ή που αφήνει να διαρρεύσει. Επομένως, το πιθανότερο είναι πως έχει ήδη αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο και ισχυρό Σύστημα Αυτοπρόσβασης και Άρνησης περιοχής, που θέτει σοβαρές επιφυλάξεις για την επιτυχία, μιας επιχείρησης εναντίον του, ακόμα και από τις δυνάμεις των Χωρών του ΝΑΤΟ, οι οποίες διαθέτουν εξαιρετικά προηγμένα οπλικά συστήματα. Ταυτόχρονα, με την ελευθερία και την ανεξαρτησία που του παρέχει μια τέτοιας ισχύος αποτρεπτική μηχανή, αναδεικνύεται και σε έναν «νέο» γεωπολιτικό παράγοντα, που διεκδικεί με αξιώσεις ρόλο στην παγκόσμια σκακιέρα, τουλάχιστον όσον αφορά στον νευραλγικό γεωγραφικό χώρο της Μέσης Ανατολής και της Κεντρικής Ασίας.

2.2 ΚΙΝΑ: Η μεγάλη απειλή

Η Κίνα, εξελίσσεται πολύ γρήγορα, όχι σε μια απλή περιφερειακή δύναμη στα Ανατολικά της Ασίας, αλλά σε μια υπερδύναμη, η οποία επιχειρεί να θέσει νέα δεδομένα στην Παγκόσμια Γεωπολιτική Σκηνή. Με τη δύναμη που της παρέχουν τα οπλικά συστήματα που διαθέτει και με τα νέα οπλικά συστήματα που κατασκευάζει, στο άμεσο μέλλον θα είναι σε θέση να διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της. Ήδη έχει αρχίσει να διεκδικεί το μεγαλύτερο μέρος της Σινικής Θάλασσας, ποντίζοντας τεχνητές νησίδες, για τις οποίες στη συνέχεια διεκδικεί υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ. Χαρακτηριστικό είναι το δημοσίευμα που θα ακολουθήσει. Όμως, η στρατηγική της δεν σταματάει στην επικράτησή της στην Άπω Ανατολή. Στόχος της είναι να εμφανιστεί

παγκοσμίως ως ο «Τρίτος Πόλος», διεκδικώντας ισότιμο μερίδιο αποφάσεων για την τύχη του πλανήτη, μαζί με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Ρωσία.

Το δημοσίευμα που ακολουθεί έχει τίτλο: «Απόφαση-σταθμός κατά της Κίνας από την Χάγη με ελληνικό ενδιαφέρον για τα Ίμια: «Δεν έχει δικαιώματα στη Νότια Σινική Θάλασσα» και είναι του Θεόφραστου Ανδεόπουλου

«Μια μεγάλης σημασίας απόφαση που έχει και ελληνικό ενδιαφέρον λόγω του ζητήματος των Ιμίων, πήρε το Μόνιμο Διαιτητικό Δικαστήριο της Χάγης αναφορικά με τον έλεγχο των στρατηγικής σημασίας υφάλων και στόλων στη Νότια Σινική Θάλασσα, καθώς έκρινε σήμερα ότι η Κίνα δεν έχει "ιστορικά δικαιώματα" επί του μεγαλύτερου μέρους των στρατηγικής σημασίας υδάτων στη Νότια Σινική Θάλασσα, δίνοντας δίκιο στη Μανίλα στην απόφασή της επί της προσφυγής των Φιλιππίνων κατά της Κίνας σχετικά με τις διεκδικήσεις του Πεκίνου στην περιοχή. Ανοίγει ο δρόμος συνεπώς και για την Ελλάδα να προσφύγει μονομερώς κατά της Τουρκίας για ότι κάνει το Αιγαίο παραβιάζοντας τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα. Η απόφαση αυτή φυσικά εξυπηρετεί αποκλειστικά τα δυτικά συμφέροντα και κυρίως τα αμερικανικά. Η προσφυγή της Μανίλα ήταν μονομερούς, για να πάει κάποιος στην Χάγη χρειάζεται προσφυγή και από τους δύο. Είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο. «Το δικαστήριο κρίνει ότι δεν υπάρχει καμιά νομική βάση ώστε η Κίνα να διεκδικεί ιστορικά δικαιώματα επί των πόρων στις θαλάσσιες ζώνες εντός της “γραμμής με τις 9 παύλες” (Nine Dash Line)», ανακοίνωσε το Δικαστήριο. Η διαφορά ήταν μεταξύ των Φιλιππίνων και της Κίνας, αλλά επί του πρακτέου αφορούσε τα αμερικανικά συμφέροντα. Οι Αμερικανοί στην διαμάχη τους για την διατήρηση της παγκόσμιας κυριαρχίας με τις έτερες υπερδυνάμεις, της Κίνας και της Ρωσίας, επιδιώκουν τα εξής: Θέλουν να αποκόψουν την Ρωσία από την ενεργειακή αγορά της Ευρώπης, κάτι το οποίο τελικώς ΔΕΝ πέτυχαν αφού προδιαγράφεται στρατηγική ήττα των ΗΠΑ στην Συρία, όπου και επένδυσαν στους ισλαμιστές για να ανατραπεί ο πρόεδρος Μ. Άσαντ και να περαστεί

μέσω Χαλεπίου ο αγωγός φυσικού αερίου από το Κατάρ που θα έφερνε τον καταριανό «γαλάζιο» χρυσό στην ΕΕ. Για την Κίνα, την οποία οι Αμερικανοί ακόμα ΔΕΝ την φοβούνται ως πυρηνική-στρατιωτική δύναμη (αντίθετα με την Ρωσία που διαθέτει επαρκή πυρηνική δύναμη για να κονιορτοποιήσει τις ΗΠΑ) θέλουν να μην αναπτυχθεί οικονομικά σε τέτοιο βαθμό που να κυριαρχήσει. Δεν θέλουν να βρει ενεργειακούς πόρους στους οποίους να έχει άμεσα νόμιμα δικαιώματα και δεν θέλουν να έχει υπό τον έλεγχό της τις θαλάσσιες οδούς για να μεταφέρει ενεργειακά φορτία. Έτσι η Κίνα, εν αρχή, αναγκάστηκε να στραφεί στους αφρικανικούς ενεργειακούς πόρους (από τους οποίους όμως έπρεπε να μεταφέρει υδρογονάνθρακες δια της θαλασσίας οδού). Στην Αφρική όμως οι συνεχόμενοι υποδαυλιζόμενοι από τις ΗΠΑ και την Γαλλία πόλεμοι δεν την καταστούν αξιόπιστη εναλλακτική πηγή προμήθειας ενέργειας. Έτσι η Κίνα στράφηκε στην Ρωσία η οποία εύκολα μπορεί να προμηθεύει την Κίνα δια μέσου ασφαλούς και απολύτως ελεγχόμενου εδάφους.

Παρόλα αυτά το Πεκίνο επιδιώκει να βρει ενεργειακούς πόρους που να του ανήκουν για να έχει μια ανεξάρτητη οικονομική ανάπτυξη.

Οι ΗΠΑ κάνουν ότι περνάει από τα χέρια τους για να μην γίνει αυτό. Προσπαθούν να ελέγξουν μέσω των συμμάχων τους Ιαπωνία, Μαλαισία, Φιλιππίνες και Βιετνάμ τις κινεζικές θάλασσες.

Η απόφαση του δικαστηρίου έρχεται τρία χρόνια μετά, από την στιγμή που οι Φιλιππίνες έφεραν την υπόθεση ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου, υποστηριζόμενες από το Μπρουνεϊ, τη Μαλαισία και το Βιετνάμ, χώρες που διεκδικούν κυριαρχία επί των νήσων της αμφισβητούμενης περιοχής. Μέχρι σήμερα, έχουν καταγραφεί διάφορα περιστατικά μεταξύ του κινεζικού Ναυτικού και των ναυτικών δυνάμεων της περιοχής.

Η ετυμολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου αποτελεί την πρώτη διεθνή νομική απόφαση για το θέμα, γεγονός που σημαίνει πως θα μπορούσε να έχει απρόβλεπτες συνέπειες και για άλλες υποθέσεις αναφορικά με το δίκαιο της θάλασσας και την κυριαρχία στις θαλάσσιες

ζώνες, γεγονός που φέρνει την περίπτωση των Ιμίων και του Αιγαίου ξανά στο διεθνές προσκήνιο.

Πρέπει να διευκρινιστεί πως η απόφαση του δικαστηρίου δεν θα αποφασίσει για την κρατική κυριαρχία επί των νήσων, αλλά θα αποφανθεί αναφορικά με το ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που πρέπει να συντρέχουν σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, ώστε να δημιουργηθούν εδαφικά δικαιώματα στις γύρω θάλασσες και αυτό γιατί για περισσότερο από ένα χρόνο η Κίνα έχει ανακτήσει περισσότερα από 7.000 στρέμματα γης στη θάλασσα μέσα από την δημιουργία τεχνητών νησιών τα οποία βάσει του διεθνούς δικαίου δεν είναι νησιά και άρα δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα σε θαλάσσιες ζώνες όπως τα φυσικά νησιά.

Στο παρελθόν η Κίνα είχε δηλώσει πως ούτε θα δεχθεί, ούτε θα συμμετάσχει στη μονομερή διαιτησία που ξεκίνησε από τις Φιλιππίνες. Το δικαστήριο, ωστόσο, αποφάσισε πως η άρνηση της δικαιοδοσίας του από την Κίνα δεν του στερεί τη δικαιοδοσία, αλλά ούτε από της Φιλιππίνες το δικαίωμα να καταφύγει μονομερώς στο δικαστήριο. Ο υπουργός Εξωτερικών της Κίνας έχει ήδη δηλώσει πως η χώρα θα αγνοήσει την απόφαση του δικαστηρίου. Ωστόσο, ενδιαφέρον έχει να αναφέρουμε πως η κινεζική πλευρά, αν και απορρίπτει τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου για το ζήτημα, παρουσίασε τα νομικά της επιχειρήματα ενώπιον του Δικαστηρίου της Χάγης. Παράλληλα το τελευταίο διάστημα η Κίνα έχει ενισχύσει τη στρατιωτική της παρουσία, πραγματοποιώντας μεγάλα ναυτικά γυμνάσια.

Από την πλευρά της η Ιαπωνία παρακολουθεί στενά την κινεζική δραστηριότητα στη Νότια Σινική Θάλασσα. «Καλούμε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να αντιδράσουν με τρόπο που δεν αυξάνει την ένταση», δήλωσε ο υπουργός Άμυνας Τζεν Νακατάνο σε συνέντευξη Τύπου στο Τόκιο. «Θα παρατηρούμε στενά την κατάσταση στην Σινική Θάλασσα», πρόσθεσε. Το Τόκιο, ωστόσο, ανησυχεί περισσότερο μήπως η Κίνα αναλάβει επίσης δράση στη γειτονική Ανατολική Σινική Θάλασσα, όπου οι δύο μεγαλύτερες

οικονομίες της Ασίας έχουν μια άλλη εδαφική διαφορά και αφορά τα νησιά Ντιαογιού όπως ονομάζονται στην Κίνα και Σενιάκου, όπως ονομάζονται στην Ιαπωνία» [27].

Ακολουθούν διεθνή δημοσιεύματα που παρουσιάζουν την προσπάθεια ανάπτυξης της Κίνας σε ένα σημαντικό παράγοντα στην «Παγκόσμια Σκιακιέρα».

Η Πολεμική Ικανότητα της Κίνας με βάση δυτικούς ισχυρισμούς

Η Κίνα έχει ένα όριο, αλλά αποτελεσματικό, πυρηνικής αποτροπής, μια σχετικά ισχυρή ικανότητα συμβατικής αποτροπής και μια τεράστια ικανότητα αποτροπής Λαϊκού Πολέμου (a limited, but effective, nuclear deterrence, a relatively powerful capability of conventional deterrence, and a massive capacity of deterrence of People's War". Με τον όρο «Λαϊκός Πόλεμος» μπορεί να αποδοθεί η κινητοποίηση του πληθυσμού για να υποστηρίξει τους κινεζικούς στρατηγικούς στόχους (aims). Από το ο έργο «Η Επιστήμη της Στρατιωτικής Στρατηγικής» [28].

2.2.1 ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Μια αναφορά της 30^{ης} Ιουλίου 2013 του κινεζικού ειδησεογραφικού portal Huanqiu.com παρείχε περαιτέρω ενδείξεις ότι ο Στρατός της Κίνας έχει ενδεχομένως ήδη τον βαλλιστικό πύραυλο μικρού βεληνικού DF – 12, ο οποίος ως M20 προσφέρεται για εξαγωγές εδώ και μερικά χρόνια από την εταιρεία Aerospace Long – March International Trading Company (ALIT), θυγατρική της China Aerospace Science and Technology (CAST). Ο πύραυλος αυτός πιθανολογείται ότι έχει ενταχθεί στη δύναμη του Δευτέρου Σώματος Πυροβολικού.

Ο πύραυλος αυτός παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 2011 στην έκθεση αμυντικού υλικού IDEX στο Αμπού Ντάμπι. Εκπρόσωπος της ALIT είχε δηλώσει στο Jane's κατά τη

διάρκεια της έκθεσης IDEX 2013, ότι ο M20 είχε επιλεγεί από τις Κινεζικές Ένοπλες Δυνάμεις, αλλά μέχρι σήμερα δεν είχαν υπάρξει άλλες επιβεβαιώσεις.

Η αναφορά της Huanqiu ανέφερε ότι ο πύραυλος M20 / DF – 12, έχει μήκος 7,815 μέτρων, διάμετρο 0,75 μέτρων και βάρος 4.010 κιλών. Το αναφερόμενο βεληνικές του είναι 100 – 280 χλμ., αλλά σύμφωνα με το Huanqiu το βεληνικές του ξεπερνά τα 300 χλμ, ενώ υπάρχει και μια έκδοση επαυξημένου βεληνικούς που φθάνει τα 420 χλμ. Χρησιμοποιεί GPS / INS και αναφέρεται ότι επιτυγχάνει απόκλιση στόχου πιθανώς μικρότερη των 30 μέτρων, ενώ μπορεί να εφοδιαστεί και με υποσυστήματα τερματικής καθοδήγησης που θα βελτιώσουν περαιτέρω την ταχύτητά του.

Το σύστημα θεωρείται αντίστοιχο του ρωσικού 9K720 Iskander – M (SS – 26 ‘Stone’), αλλά και του αμερικανικού ATACMS. Από το 2001 οι κινεζικές εταιρείες έχουν προσφέρει για εξαγωγές διάφορους βαλλιστικούς πυραύλους μικρού βεληνικούς. Μεταξύ αυτών είναι ο B – 611, ο B – 611M, ο P – 12 ο BP – 12 και ο SY – 400. Όλοι αυτοί, επισήμως, καλύπτουν τις απαιτήσεις της συνθήκης **Missile Treaty Control Key (MTCR)** και δεν ξεπερνούν τα 300 χλμ σε βεληνικές, ενώ επιτυγχάνουν υψηλή ευελιξία, ακρίβεια και μπορούν να μεταφέρουν πολλά είδη πολεμικών κεφαλών.

Ο B – 611 αναπτύχθηκε από κοινού με την Τουρκία, ενώ ο BP – 12A αναφέρεται ότι έχει πουληθεί σε έναν μη κατονομαζόμενο πελάτη. Επίσης, η Κίνα έχει αναπτύξει SRBM βασισμένους σε ρουκέτες, με επιμηκυμένους κινητήρες. Μια από τις ρουκέτες αυτές είναι WS – 2 με βεληνικές 200 χλμ και η WS – 3 / 3A με βεληνικές 200 – 280 χλμ, η οποία όμως αναφέρεται ότι δεν έχει υιοθετηθεί από τον Κινεζικό Στρατό.

Σύμφωνα με την ανάλυση του Jane’s η εξέλιξη αυτή αποτελεί ένδειξη ότι το Δεύτερο Σώμα Πυροβολικού της Κίνας έχει αποκτήσει ή πρόκειται να αποκτήσει και άλλα βαλλιστικά συστήματα μικρού βεληνικούς **Small Range Ballistic Missile (SRBM)**, δεδομένου ότι δεν συνηθίζει να αποκτά ένα μόνο μοντέλο, όπως στο παρελθόν είχε αγοράσει και DF – 15 και DF – 11 **SRBM** που ανταγωνίζονταν μεταξύ τους, ούτως ώστε να

εξασφαλίσει επαρκή προσφορά. Σήμερα διαθέτει πάνω από 1200 από αυτούς τους πυραύλους που σημαδεύουν κυρίως την Ταϊβάν. Οι πύραυλοι αυτοί θεωρούνται πλέον πεπαλαιωμένοι και αναμένεται να αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν από μια νέα οικογένεια πυραύλων. Οι νέοι πύραυλοι θα συμπληρώσουν τον βεληνεκούς 800 – 1000 χλμ DF – 16, τον οποίο το Jane's αναφέρει ως βαλλιστικά συστήματα μέσου βεληνεκούς, αν και οι επιδόσεις του τον τοποθετούν περισσότερο στο άνω μέρος της κατηγορίας των βαλλιστικών συστημάτων μικρού βεληνεκούς (**SRBM**) παρά στο κάτω μέρος της κατηγορίας των βαλλιστικών συστημάτων μέσου βεληνεκούς **Medium Range Ballistic Missile (MRBM)**.

Ο DF – 16 έχει μεγαλύτερη ταχύτητα από τον DF – 12 και κατά συνέπεια επιτυγχάνει μικρότερους χρόνους προσβολής του στόχου στις ίδιες αποστάσεις. Οι βαλλιστικοί πύραυλοι μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικές πολιτικές εξαναγκασμού στην Ταϊβάν, ακόμη και αν η τελευταία ενισχύσει την αντιβαλλιστική της άμυνα, δεδομένου ότι οι αναχαιτιστές Patriot PAC – 3 είναι πιο ακριβοί από τους SRBM της Κίνας [29].

Η κινεζική εταιρεία Norinco παρουσίασε στην έκθεση αμυντικού υλικού IDEX που έγινε στο Αμπού Ντάμπι τον Φεβρουάριο του 2015 τον νέο της πολλαπλό εκτοξευτή ρουκετών AR3. Το σύστημα είναι αντίστοιχο του αμερικανικού HIMARS. Σε σχέση με το παλαιότερο AR2 το AR3 αντί για ρουκέτες των 300 χιλιοστών χρησιμοποιεί ρουκέτες των 370 χιλιοστών, αλλά μπορεί να χρησιμοποιήσει και αυτές των 300. Ο εκτοξευτής μπορεί να φιλοξενήσει δύο κοντέινερ, κάθε ένα εκ των οποίων διαθέτει είτε τέσσερις ρουκέτες των 370 χιλιοστών, είτε πέντε των 300. Το AR2 μπορεί να εξαπολύσει 12 ρουκέτες των 300 χιλιοστών σε έναν εκτοξευτή των δώδεκα θέσεων και κάθε ρουκέτα πρέπει να τοποθετείται ξεχωριστά.

Η Norinco παρουσίασε επίσης τη νέα της σειρά κατευθυνόμενων ρουκετών Fire Dragon. Η Fire Dragon 140 είναι κατευθυνόμενη έκδοση της ρουκέτας των 300 χιλιοστών, ενώ η Fire Dragon 280 αυτή των 370 χιλιοστών. Και οι δύο χρησιμοποιούν συνδυαστικό GPS και INS και έχουν βεληνεκές 140 και 280 χιλιομέτρων αντιστοίχως [30].

2.2.2ΝΑΥΤΙΚΟ

To Chinese poster display προσέφερε απρόσμενες πληροφορίες για ένα νέο συμβατικής πρόωσης υποβρύχιο μεταφοράς και εκτόξευσης πυραύλων (SSB) της Κίνας. Το πλοίο είχε εμφανιστεί για πρώτη φορά στα ναυπηγεία Wuhan τον Σεπτέμβριο του 2010, αλλά δεν υπήρχαν άλλες πληροφορίες για αυτό. Με βάση τα νεότερα στοιχεία, το σκάφος είναι αντικαταστάτης των SSB Type 031, τα οποία είναι αντίγραφα των σοβιετικών Project 629 ‘Golf’ και κατασκευάστηκαν στην Κίνα στα μέσα της δεκαετίας του 60. Το νέο υποβρύχιο εκτιμάται ότι αναφέρεται ως Type 032 και η ανάπτυξή του ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2005, ενώ η κατασκευή του τον Ιανουάριο του 2008. Κατελήφθη στις 10 Σεπτεμβρίου 2010. Οι δοκιμές του εκτιμάται ότι ολοκληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2012 και παραδόθηκε στο Ναυτικό της Κίνας στις 12 Οκτωβρίου 2012. Σύμφωνα με το poster, το Type 032 έχει εκτόπισμα στην επιφάνεια 3.797 τόνων και εν καταδύσει φθάνει τους 6.628 τόνους. Αυτά τα μεγέθη το καθιστούν το μεγαλύτερο συμβατικής πρόωσης υποβρύχιο στον κόσμο. Έχει μήκος 92,6 μέτρων, πλάτος κύτους 10 μέτρων, 13 μέτρα ολικό οριζόντιο πλάτος (width στα horizontal planes), a draft of 6,85 μέτρων και ύψος 17,2 μέτρων. Αναφέρεται ότι κατασκευάστηκε με διπλό σκάφος, το φυσιολογικό βάθος πλεύσης του είναι τα 160 μέτρα και το μέγιστο βάθος εκτιμάται ότι φθάνει τα 200 μέτρα.

Η ταχύτητά του εν καταδύσει φθάνει τους 14 κόμβους και εν αναδύσει τους 10.

Εκτιμάται ότι έχει πλήρωμα 88 ατόμων με αυτονομία 30 ημερών αλλά σε δοκιμές έχει φιλοξενήσει 130 ανθρώπους για πέντε ημέρες και 200 άτομα για τρεις ημέρες.

Με βάση φωτογραφίες του, το υποβρύχιο μπορεί να μεταφέρει τουλάχιστον δύο πυραύλους JL – 2 ή αντιστοίχου μεγέθους, από ένα σύστημα στο μπροστινό μέρος φαίνεται ότι είναι σιλό κάθετης εκτόξευσης πυραύλων, είτε αντιαεροπορικών είτε cruise. Φαίνεται επίσης ότι μπορεί να μεταφέρει ένα UUV ή ένα όχημα μεταφοράς βατραχανθρώπων.

Από τους τορπιλοσωλήνες μπορούν να εκτοξευτούν αντιπλοϊκοί πύραυλοι ή πύραυλοι cruise προσβολής χερσαίων στόχων, εκτός από τις τορπίλες. Επίσης, φαίνεται πως είναι το πρώτο κινεζικό υποβρύχιο που διαθέτει ένα μεγάλο ατρακτίδιο διάσωσης πληρώματος ενσωματωμένο στο εμπρός μέρος.

Το σκάφος εκτιμάται ότι αποτελεί στην πραγματικότητα δοκιμαστική πλατφόρμα νέων πυραύλων και όχι επιχειρησιακό σκάφος. Κυρίως εκτιμάται ότι θα δοκιμάσει μελλοντικές εκδόσεις του κάθετα εκτοξευόμενους βαλλιστικούς πυραύλους (SLBM) JL – 2 , βεληνεκούς 7000 – 8000 χλμ, κάθετα εκτοξευόμενους πυραύλους cruise και πιθανώς και πυραύλους οπτικών ινών, που προορίζονται κυρίως για τα SSN του Κινεζικού Στόλου. Από ότι φαίνεται δηλαδή, το Κινεζικό Ναυτικό υπολογίζει σημαντικά στην ανάπτυξη μιας υποβρύχιας αρχιτεκτονικής, ικανής να προσβάλει τις αμερικανικές δυνάμεις επιφανείας.

Το σημαντικότερο όμως είναι, όπως επισημαίνει το Jane's, ότι το Type έχει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί για να δεχθεί πολλαπλά ωφέλιμα φορτία αποστολής, ειδικά αν βελτιωθεί με σύστημα αναερόβιας πρόωσης (**Air Independent Propulsion, AIP**).

Μια επιχειρησιακή έκδοση του σκάφους θα μπορούσε να ενισχύσει την πυρηνική αποτροπή της Κίνας με χαμηλό κόστος, ενώ στη θέση των JL – 2, το Jane's εκτιμά ότι θα μπορούσαν να τοποθετηθούν μεγαλύτερος αριθμός μικρότερων διαστάσεων μικρού **Anti Ship Ballistic Missile (ASBM)** ή μέσου βεληνεκούς (**MRBM**) πυραύλων επιφανείας (land attack) με συμβατικά ή πυρηνικά φορτία, εναντίον σχηματισμών πλοίων ή χερσαίων στόχων. Επίσης, μπορεί να μεταφέρει ομάδες ειδικών δυνάμεων αποτελούμενες από περίπου 50 στρατιώτες για σύντομες αποστολές [31].

Κατά τη διάρκεια του Dubai Airshow 2013 αξιωματούχοι της CASIC (China Aerospace Corporation) παρουσίασαν λεπτομέρειες του ταχύτητας 4+ Mach αντιπλοϊκού πυραύλου (ASM) CM – 400AKG που είχε πρωτοπαρουσιαστεί τον Νοέμβριο του 2012 κατά τη διάρκεια του Zhuhai Airshow.

Ένα πλήρους κλίμακας μοντέλο του πυραύλου εκτίθετο στο Ντουμπάι δίπλα σε ένα μαχητικό αεροσκάφος FC – 1 / JF – 17. Στρατιωτική πηγή δήλωσε στο Jane's ότι ο πύραυλος CM – 400AKG δοκιμάστηκε και είναι πλέον επιχειρησιακός, γεγονός που θέτει υπό αμφισβήτηση τους αρχικούς ισχυρισμούς των Κινέζων ότι ο πύραυλος κατασκευάστηκε για να καλύψει απαιτήσεις της Πακιστανικής Πολεμικής Αεροπορίας (PAF). Ο πύραυλος συγκεκριμένα είχε χαρακτηριστεί ως μια προσπάθεια δημιουργίας αντίπαλου δέους για τον ρωσοϊνδικό πύραυλο BrahMos. Αν και η στρατιωτική πηγή δεν αποκάλυψε ποια κινεζικά αεροσκάφη τον χρησιμοποιούν το Jane's πιθανολογεί ότι αυτά μπορεί να είναι JH – 7A της Αεροπορίας ή / και του Ναυτικού της Κίνας.

Η ίδια πηγή αποκάλυψε ότι μια πιο προηγμένη έκδοση του βλήματος βρίσκεται υπό ανάπτυξη, η οποία θα ενσωματώνει ένα νέο σύστημα καθοδήγησης με ραντάρ.

Στο μεταξύ, η εταιρεία AVIC έδωσε λεπτομέρειες για τον πύραυλο και μεταξύ των άλλων πληροφόρησε για τρία πιθανά συστήματα κατεύθυνσης. Ένα από αυτά αναφέρεται ως 'INS – GNSS + παθητικού (passive) radar' (L, S, X band) συνδυασμός που προσφέρει ήδη στον πύραυλο CEP 5 – 10 μέτρων. Μια δεύτερη έκδοση περιγράφηκε ως 'INS + GNSS + IR/TV seeker' με CEP πέντε μέτρων, ενώ μια τρίτη ενσωματώνει ένα συνδυαστικό σύστημα που περιγράφηκε ως 'INS + GNSS Combined Guidance' που δίνει CEP 50 μέτρων.

Η AVIC επίσης επιβεβαίωσε προηγούμενες αναφορές σύμφωνα με τις οποίες ο CM – 400 AKG έχει ένα υψηλό και υψηλότατης ταχύτητας επίπεδο εκτόξευσης, από σκάφος στα 8 με 12 χλμ. (a high – altitude, high – speed launch profile, listing launch altitude as 8 – 12 km) και ταχύτητα εκτόξευσης του αεροσκάφους – φορέα μεταξύ 0,7 και 0,9 Mach. Η AVIC επίσης προσδιόρισε το μήκος του πυραύλου στα 5,165 μέτρα, τη διάμετρο στα 40 εκατοστά και την εμβέλεια στα 100 – 240 χλμ (κάτι που φυσικά αμφισβητείται) ενώ ανέφερε ότι είναι οπλισμένος με πολεμική κεφαλή βάρους 200 κιλών εκρηκτικής διείσδυσης (penetration – explosive) [32].

Σύμφωνα με κινεζικά MME, ο αντιπλοϊκός πύραυλος CM – 302, προσφέρεται για εξαγωγές και χαρακτηρίζεται ως ο καλύτερος αντιπλοϊκός πύραυλος στον κόσμο. Η κατασκευάστρια εταιρεία CASIC υποστηρίζει ότι ο πύραυλος επιτυγχάνει υπερηχητική ταχύτητα σε όλα τα στάδια της πτήσης του προς τον στόχο, μπορεί να εκτοξευτεί από χειρσαίες, θαλάσσιες και εναέριες πλατφόρμες και μπορεί να προσβάλει και στόχους στη στεριά. Αποτελεί μάλλον έκδοση για εξαγωγές του βλήματος YJ – 12 που βρίσκεται ήδη σε υπηρεσία στις Ένοπλες Δυνάμεις της Κίνας. Ο CM – 302 αναφέρεται ότι επιτυγχάνει βεληνικές 280 χλμ, διαθέτει πολεμική κεφαλή 250 κιλών και έχει 90% πιθανότητες προσβολής του στόχου. Με ένα μόνο πλήγμα, σύμφωνα με την CASIC, μπορεί να αδρανοποιήσει ένα πλοίο 5000 τόνων. Προηγούμενες αναφορές σχετικά με τον YJ – 12 υποστήριζαν ότι διαθέτει αυλωθητή και κινείται πολύ κοντά στην επιφάνεια της θάλασσας κατά την πορεία του προς τον στόχο, επιτυγχάνοντας ταχύτητα 1,5 έως 2 Mach, ενώ στην τελματική φάση, όπου μπορεί να διεξάγει ελιγμούς, η ταχύτητά του ανεβαίνει στα 3 Mach ή και περισσότερο, προφανώς αυξάνοντας και το ύψος του, αν και αυτό δεν αναφέρεται στο άρθρο. Χρησιμοποιεί το κινεζικό δορυφορικό σύστημα ναυτιλίας Baidou (BeiDou), μπορεί να ανανεώσει τα δεδομένα στοχοποίησης εν πτήση μέσω data link. Αν υποθέσουμε ότι ο CM – 302 είναι όμοιος με τον YJ – 12, τότε θα έχει μήκος επτά μέτρων, διάμετρο 0,6 μέτρων 0,6 και βάρος μεταξύ 2000 και 2500 κιλών [33].

Στα κινεζικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης αλλά και στα MME εμφανίστηκε ένα σχέδιο υπολογιστή που απεικονίζει ένα κινεζικό πυρηνικό υποβρύχιο SSN Type 093 / Shang – class να μεταφέρει ένα συνδεδεμένο όχημα μεταφοράς βατραχανθρώπων (a docking hangar for a special forces (SF) swimmer delivery vehicle (SDV)). Το σχετικό κείμενο που συνοδεύει την εικόνα αναφέρει ότι το hangar χωράει μόνο τα δύο τρίτα του SDV, (που είναι παρόμοιο με το αμερικανικό Mk VIII) και έτσι παραμένει ένα πλημμυρισμένο όχημα, όταν βρίσκεται συνδεδεμένο στο σκάφος (flooded when the vehicle is docked). Επομένως, η μεταφορά των βατραχανθρώπων στο SDV είναι πολύ δύσκολη όταν το υποβρύχιο βρίσκεται

σε κατάδυση. Το άρθρο αναφέρεται σε αυτό ως ένα σύστημα πλημμυρισμένου καταστρώματος για το πυρηνικό υποβρύχιο SSN Type 093T (wet – deck system and the SSN variant as a Type 093T). Το γράφημα δείχνει τέσσερα πάνελ σε κάθε πλευρό του υποβρυχίου που πιθανολογείται ότι είναι πλευρικές διατάξεις σόναρ, καθώς και ένα σωλήνα ανάπτυξης πάνω από το άνω πηδάλιο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη ροή ενός συρόμενου πλαισίου, όπως στα ρωσικά υποβρύχια. Στο γράφημα φαίνεται πως το υποβρύχιο διαθέτει μια συμβατική προπέλα έξι περυγίων, αντί για επτά που αναφέρεται ότι τοποθετείται στα υποβρύχια Type 093 και 093A, που πιθανολογείται ότι τοποθετείται και στο Type 093B. Αυτό ενδέχεται να συμβαίνει γιατί το Type 093T μάλλον έχει σχεδιαστεί για να επιχειρεί σε παράκτια ύδατα, όπου υπάρχουν πολλά ψαράδικα και καλώδια από τράτες. Επίσης, οι προπέλες με τις επτά λεπίδες μπορεί να είναι πολύ λεπτές και επιρρεπείς στο να σπάσουν.

Οι Κινέζοι είναι αρκετά κρυφίνους αναφορικά με τα προγράμματα των πυρηνικών τους υποβρυχίων, έτσι πολύ λίγες ανοικτές πηγές είναι διαθέσιμες. Τα πρώτα Type 093 SSN ολοκληρώθηκαν το 2006 και το 2007. Το ONI (Office of Naval Intelligence) του Ναυτικού των ΗΠΑ στην ετήσια έκθεσή του προς το Κογκρέσο το 2014 ανέφερε ότι σύμφωνα με τις δικές του εκτιμήσεις άλλες τέσσερις παραλλαγές των Type 093 βρίσκονταν υπό κατασκευή ή σχεδίαση. Η απόδοση των κινεζικών σόναρ είναι ένα επίσης σκοτεινό σημείο, αλλά υπάρχουν εκτιμήσεις ότι ο θόρυβος που αυτοπαράγουν είναι υπερβολικός. Υπάρχει δε, η εκτίμηση ότι τα πρώτα δύο υποβρύχια που κατασκεύασαν δεν επιτύγχαναν την απόδοση των ρωσικών Victor III και αυτό εξηγεί γιατί μετά την κατασκευή τους το πρόγραμμα δείχνει να πάγωσε. Ωστόσο, οι νέες φωτογραφίες που δείχνουν πλευρικές διατάξεις σόναρ, πιθανώς υποδηλώνουν ότι το σύστημα έχει βελτιωθεί [34].

Με βάση δορυφορικές φωτογραφίες του εμπορικού δορυφόρου τηλεπισκόπησης DigitalGlobe που ελήφθησαν στις 24 Οκτωβρίου 2014 η Κίνα φαίνεται πως ναυπηγεί στα

ναυπηγεία Wuchang στο Wuhan, ένα μέχρι τώρα άγνωστο τύπο υποβρυχίου – νάνου. Το υποβρύχιο αυτό δείχνει να έχει μήκος 35 μέτρων και δέσμη περίπου τεσσάρων μέτρων, ενώ το εκτόπισμά του εκτιμάται ότι είναι μεταξύ 400 και 500 τόνων. Στο συγκεκριμένο ναυπηγείο κατασκευάστηκε και το μεγαλύτερο συμβατικό υποβρύχιο στον πλανήτη το Type 032 Qing – class δοκιμής βαλλιστικών πυραύλων.

Σύμφωνα με το IHS Jane's το μέγεθος του άγνωστου κινεζικού υποβρυχίου είναι αντίστοιχο αυτού του σχεδίου του νοτιοκορεατικού KSS 500A που αναφέρθηκε από το Jane's τον Νοέμβριο του 2011. Δεν είναι γνωστό αν τελικώς κατασκευάστηκε κάποιο πλοίο του τύπου, αλλά τον Μάρτιο του 2015 έγινε γνωστό ότι είχε προσφερθεί μια έκδοση του συγκεκριμένου σχεδίου για το Ναυτικό της Ταϊλάνδης.

Το σχέδιο του KSS – 500A αναφερόταν σε ένα σκάφος μήκους 37 μέτρων, εκτοπίσματος 510 με πλήρωμα 10 ατόμων. Θα μπορούσε να μεταφέρει δύο βαριές και τέσσερις ελαφρές τορπίλες και μια ομάδα μάχης 14 στρατιωτών των ειδικών δυνάμεων.

Επίσης, η Κίνα επιδιώκει την εμπορική προώθηση συμβατικών υποβρυχίων μια παραλλαγή του υποβρυχίου του Type 041 class, γνωστού ως S20. Το Type 041 αναφέρεται από άλλες πηγές ως Type 039A, ενώ παραλλαγές του είναι τα Type 039B και Type 039C.

Ακόμα φαίνεται ότι η Κίνα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγματεύσεων με το Πακιστάν για την πώληση οκτώ υποβρυχίων, ενώ το Μπαγκλαντές και η Ταϊλάνδη είναι δυνητικοί πελάτες της. Το Wuhan βρίσκεται 500 μίλια στο εσωτερικό της χώρας και τα υποβρύχια μετακινούνται στη θάλασσα χρησιμοποιώντας τον ποταμό Γιανγκ Τσε [35].

2.2.3 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Σύμφωνα με αναφορές κινεζικών κρατικών ΜΜΕ που είδαν το φως της δημοσιότητας στις 3 Σεπτεμβρίου του 2016, η Κίνα προτίθεται να κατασκευάσει ένα νέο στρατηγικό

βομβαρδιστικό έτσι ώστε να βελτιώσει τις ικανότητές της προβολής ισχύος σε μεγάλες αποστάσεις.

Η σχετική είδηση αναφέρεται από τον Διοικητή του Λαϊκού-Απελευθερωτικού Στρατού της Πολεμικής Αεροπορίας (commander of the People's Liberation Army Air Force (PLAAF)), Στρατηγό Ma Xiaotian, που ανέφερε ότι το αεροσκάφος βρίσκεται υπό ανάπτυξη αλλά δεν προσδιόρισε πότε θα τεθεί σε υπηρεσία.

Η PLAAF σήμερα διαθέτει περί τα 120 ΧΑC Hongzhaji (H) – 6 βομβαρδιστικά, που ουσιαστικά πρόκειται για μια βελτιωμένη έκδοση των παλαιών σοβιετικών βομβαρδιστικών Tupolev Tu – 16 ‘Badger’. Το H – 6 χρησιμοποιεί τέσσερις ρωσικούς κινητήρες Soloviev D – 30K P – 2 turbofan και μπορεί να μεταφέρει οπλικό φορτίο βάρους 9000 κιλών σε μια εσωτερική δεξαμενή οπλισμού και σε έξι εξωτερικούς πυλώνες. Έχει ακτίνα μάχης 3500 χλμ, όσον αφορά την τελευταία έκδοση H – 6K.

Το νέο βομβαρδιστικό μπορεί να είναι μια νέα σχεδίαση, αλλά μπορεί να είναι και μια βελτίωση του H – 6. Ήδη 13 H – 6 νέας γενεάς έχουν κατασκευαστεί και έχουν τεθεί σε υπηρεσία, αλλά δεν είναι σίγουρο ότι το νέο βομβαρδιστικό θα έχει σχέση με αυτά [36].

Στο μεταξύ η CASIC (China Aerospace Science and Industry Corporation) έχει αναπτύξει μια νέα έκδοση του αυτοκινούμενου πυραυλικού συστήματος αεράμυνας μέσου βεληνικού HQ – 16 (Red Flag – 16), σύμφωνα με ρεπορτάζ της κρατικής κινεζικής τηλεόρασης που παρουσιάστηκε στις αρχές Σεπτεμβρίου 2016.

Η νέα έκδοση, που από κάποιες πηγές αναφέρεται ως HQ – 16B, φαίνεται πως χρησιμοποιεί έναν πύραυλο με νέο πυραυλοκινητήρα και αναθεωρημένα φτερά (revised wings), με αποτέλεσμα η εμβέλεια, σύμφωνα με κάποιες πηγές, να ανεβαίνει στα 70 χλμ από τα 40 χλμ.

Στα τέλη Σεπτεμβρίου / αρχές Οκτωβρίου 2011 κρατικά κινεζικά ΜΜΕ ανέφεραν ότι η από κοινού ανάπτυξη του HQ – 16 από τη Ρωσία και την Κίνα είχε ολοκληρωθεί και το σύστημα θα καθίστατο επιχειρησιακό σύντομα.

Το HQ – 16 είναι παρόμοιο με το 9M38E of export SAM systems και αποτελούν μέρος του Russian Almaz – Antey Shtil systems που η Κίνα προμηθεύτηκε για τα αντιτορπιλικά Sovremenny – class Project 956E / 956EM και Type 052B destroyers.

Ωστόσο, στη ναυτική του έκδοση, το σύστημα αυτό αναφέρεται ως HHQ – 16. Το HQ – 16 αναφέρεται επίσης και ως HQ – 16A [37].

Η Κίνα ενδεχομένως να δοκιμάζει έναν νέο, μακράς εμβέλειας πύραυλο αέρος- αέρος ο οποίος θα μπορούσε να καταρρίπτει αεροσκάφη έγκαιρης προειδοποίησης (ιπτάμενα ραντάρ) και ανεφοδιασμού άλλων αεροπλάνων εν πτήση, έγραψε η επίσημη κρατική εφημερίδα China Daily, αφού εικόνες του νέου πυραύλου κυκλοφόρησαν online.

Όπως αναφέρει το Reuters, ο πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ επιβλέπει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των κινεζικών ενόπλων δυνάμεων, που περιλαμβάνει stealth αεροσκάφη και αεροπλανοφόρα, ενώ η χώρα έχει δοκιμάσει επίσης πυραύλους για χρήση εναντίον δορυφόρων.

Σύμφωνα με την εφημερίδα China Daily, ο κινεζικός στρατός πρόσφατα ανέβασε στο Ίντερνετ εικόνες ενός μαχητικού J-11B οπλισμένου με έναν μεγάλο, άγνωστου τύπου πύραυλο κατά τη διάρκεια ασκήσεων πέρυσι.

Ο ερευνητής θεμάτων αεροπορίας Φου Κιανσάο δήλωσε στην εφημερίδα πως θεωρεί ότι ο πύραυλος είναι σχεδιασμένος για να χτυπά από απόσταση στόχους υψηλής αξίας, όπως αεροσκάφη έγκαιρης προειδοποίησης, που κανονικά βρίσκονται εκτός των ζωνών μάχης.

Πρόκειται για μια σημαντική εξέλιξη στον τομέα των κινεζικών πυραύλων αέρος – αέρος, που αυτή τη στιγμή έχουν βεληνική κάτω των 100 χλμ.

Ο πύραυλος ίσως να έχει βεληνικές ακόμα και 400 χλμ, υπερβαίνοντας αυτά των αντίστοιχων πυραύλων που χρησιμοποιούνται από τις δυτικές πολεμικές αεροπορίες, και να έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί κάθοδο στους στόχους του από τη στρατόσφαιρα, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα αναλυτή [38].

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Στις 17 Οκτωβρίου 2013 το PLAN διεξήγαγε τη μεγαλύτερη μέχρι σήμερα άσκηση του στην Κίτρινη Θάλασσα, όπως ανέφεραν κρατικά ΜΜΕ. Στην άσκηση συμμετείχαν περισσότερα από 100 σκάφη επιφανείας και υποβρύχια από τους Στόλους της Βόρειας και της Ανατολικής Θάλασσας, μαζί με περισσότερα των 30 αεροσκαφών, παράκτιες συστοιχίες πυραύλων και άλλα όπλα. Σύμφωνα με κρατικά ΜΜΕ εβλήθησαν νέοι τύποι πυραύλων και τορπιλών. Ο αριθμός των όπλων επίσης που χρησιμοποιήθηκαν ήταν μεγαλύτερος από οποιονδήποτε άλλο έχει βληθεί μέχρι τότε [39].

2.3 ΡΩΣΙΑ: Ο Αναθεωρητής

Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης το 1990, η Ρωσία υπέστη ένα βαρύτατο σοκ. Για δέκα, περίπου, χρόνια προσπαθούσε να προσαρμοστεί στη νέα πραγματικότητα και να διεκδικήσει εκ νέου το ρόλο της παγκόσμιας υπερδύναμης που είχε απολέσει. Η εκλογή του Βλαντίμιρ Πούτιν στην Προεδρία της Ρωσίας (14 Μαρτίου 2000), έθεσε τέρμα σε μια μακρά περίοδο ανυποληψίας της Χώρας, ενώ ξαναέδωσε στο ρωσικό λαό ελπίδα για την ανατολή μιας νέας εποχής. Βασικό σημείο της ανάκαμψης της Χώρας ήταν η επαναλειτουργία υπό την αιγίδα του Κράτους δύο στρατηγικών παραγωγικών κλάδων της Ρωσικής οικονομίας, της παραγωγής ορυκτών καυσίμων και της αμυντικής βιομηχανίας. Μέσα σε σχεδόν μια δεκαετία η Ρωσία επανεμφανίστηκε στο παγκόσμιο προσκήνιο, διεκδικώντας με αξιώσεις τον ρόλο που κατείχε πριν την κατάρρευση του Ανατολικού Μπλοκ. Απέκτησε γρήγορα το χαμένο της γόητρο και έθεσε σε νέες βάσεις τη θέση της στην παγκόσμια γεωπολιτική σκηνή. Μάλιστα, όπως αποδείχτηκε στη συνέχεια, μέσα σε

δέκα χρόνια, ήταν πλέον ώριμη να διεκδικήσει σημαντικότερο ρόλο από αυτόν που κατείχε πριν.

Η έναρξη της «Αραβική Άνοιξη» έδωσε στη Ρωσία την αφορμή που έψαχνε προκειμένου να δραστηριοποιηθεί ενεργά έξω από τα σύνορά της. Άδραξε την ευκαιρία της Συριακής κρίσης και ενεπλάκη στο «Συριακό» αποκομίζοντας τεράστια οφέλη, τόσο σε γεωπολιτικό επίπεδο, όσο και σε επικοινωνιακό, ξαναπλάθοντας γύρω της το «μύθο» μιας παγκόσμιας υπερδύναμης. Ταυτόχρονα, πέτυχε να απλώσει τα πλοιάμια της στη Μέση Ανατολή, που αποτελούσε περιοχή αποκλειστικής επιρροής των Ηνωμένων Πολιτειών. Είναι πλέον γνωστό σε όλους ότι ο δεύτερος μεγάλος πόλος στην παγκόσμια σκακιέρα ήρθε για να παραμείνει.

Στο στρατιωτικό πεδίο που μας ενδιαφέρει εδώ, η Ρωσία, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα πέτυχε, είτε με τον εκσυγχρονισμό παλαιών σοβιετικών όπλων, είτε με την παραγωγή νέων οπλικών συστημάτων, να δημιουργήσει ξανά μια ισχυρότατη αποτρεπτική μηχανή. Ταυτόχρονα, με τις πωλήσεις επιλεγμένων οπλικών συστημάτων της σε διάφορες χώρες, κατάφερε να διαχύσει υψηλή τεχνολογία και σε ανερχόμενες δυνάμεις, όπως είναι η Κίνα, το Ιράν κλπ, περιορίζοντας σημαντικά τον επίπεδο ελέγχου που είχαν επιβάλλει οι Η.Π.Α. κατά τη διάρκεια της παντοκρατορίας τους.

Προς επίρρωση του ισχυρισμού της αναβάθμισης της γεωστρατηγικής θέσεως της Ρωσίας, παραθέτουμε ακολούθως μια σειρά δημοσιευμάτων που αποδεικνύουν την ορθότητα των ισχυρισμών αυτών.

2.3.1 ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Όπως ανακοίνωσε ο Boris Обносов, γενικός διευθυντής της εταιρείας τακτικών πυραυλικών συστημάτων (Russia's Tactical Missiles Corporation -KTRV), στις 23 Απριλίου 2013, σύμφωνα με το πρακτορείο Interfax, είπε ότι η εταιρεία του σε συνεργασία με άλλες

εταιρείες της χώρας θα αναλάβει την ανάπτυξη ενός υπέρ-υπερηχητικού (hypersonic) πυραύλου μέσα στο έτος 2013. Η εταιρεία αυτή αναμένεται να αξιοποιήσει τεχνογνωσία που είχε αναπτυχθεί στα χρόνια της Σοβιετικής Ένωσης για παρόμοιες προσπάθειες, όπως ένα πρόγραμμα που αναφέρεται ως 'Kholod' το οποίο χρησιμοποιούσε τροποποιημένους πυραύλους S – 200 (SA – 5) για έρευνες υπέρ-υπερηχητικών (hypersonic) βλημάτων. Επίσης, η εταιρεία NPO Raduga, που αποτελεί πλέον μέρος της KTRV, έχει εργαστεί στην ανάπτυξη του πρωτοτύπου υπέρ-υπερηχητικού (hypersonic) βλήματος GELA που είχε παρουσιαστεί στην αεροπορική έκθεση της Μόσχας το 1997 [40].

Η ρωσική TechMash Concern (μια θυγατρική της Rostec state corporation) θα ολοκληρώσει τις δοκιμές (state trials) του αυτόματου εκτοξευτή βομβίδων (AGL) των 40 χιλιοστών 6G27 Balkan μέχρι τα τέλη του 2016, σύμφωνα με δηλώσεις του γενικού διευθυντή της εταιρείας Sergei Rusakov. Η εταιρεία επίσης ολοκληρώνει τον εκτοξευτή με τον απομακρυσμένο σταθμό ελέγχου του όπλου (MBDU remote – controlled weapon station) που αναπτύχθηκε από την Kalashnikov group [41].

Στις 15 Νοεμβρίου 2016, η Ρωσία αποκάλυψε ότι έχει αναπτύξει στη Συρία συστήματα παράκτιας άμυνας K300P Bastion – P (SSC – 5 'Stooge') και ότι οι πύραυλοι P900 Onyx / Yakhont (SS – N – 26 'Strobile') της NPO Mashinostroyeniya έχουν ικανότητες προσβολής χερσαίων στόχων. Τα συστήματα αυτά είναι επιπρόσθετα των Bastion P που διαθέτει ο Συριακός Στρατός. Ο P800 χρησιμοποιεί ενεργό ραντάρ για την τερματική φάση προσβολής και έναν συνδυασμό αυτόματου πιλότου, αδρανειακό σύστημα ναυτιλίας και ραδιοϋψόμετρο για καθοδήγηση πορείας (radio altimeter για mid – course guidance). Ο πύραυλος στην αρχή χρησιμοποιεί έναν πυραυλοκινητήρα αρχικής ώθησης και εν συνεχεία χρησιμοποιεί έναν κινητήρα ramjet, που προσφέρει στο βλήμα βεληνεκές 300 χλμ για την έκδοση εξαγωγών. Κάθε πύραυλος διαθέτει ημιδιατρητική κεφαλή θώρακος υψηλής

εκρηκτικότητας, βάρους 200 κιλών. Πύραυλοι P800 χρησιμοποιήθηκαν στη Συρία εναντίον αποθηκών στρατιωτικού εξοπλισμού των Ισλαμιστών κοντά στο Χαλέπι.

Ο Ρώσος υπουργός Άμυνας Σεργκέι Σοϊγκού, σε συνέντευξη τύπου που έδωσε στις 15 Νοεμβρίου 2016, υπέδειξε ότι οι πύραυλοι Onyx που χρησιμοποιεί το σύστημα Bastion P που είναι σε ρωσική υπηρεσία έχει σημαντικά μεγαλύτερο βεληνικές από τα 300 χλμ της εξαγωγικής έκδοσης, επιτυγχάνοντας βεληνικές 350 χλμ εναντίον θαλάσσιων στόχων και 450 χλμ εναντίον χερσαίων στόχων [42].

Επίσης, η Συρία αναβάθμισε το μεγαλύτερου βεληνικούς σύστημα αεράμυνας που διαθέτει και τώρα αποτελεί μέρος του δικτύου A2 / AD που υπάρχει στην Ανατολική Μεσόγειο, σύμφωνα με δηλώσεις του Ρώσου Υπουργού Άμυνας Σεργκέι Σοϊγκού στις 15 Νοεμβρίου 2016.

Το σύστημα που αναβαθμίστηκε είναι το S – 200, εκ των οποίων η Συρία από το 2014 διαθέτει ενεργές τέσσερις βάσεις με 10 εν συνόλω μπαταρίες. Μια πέμπτη βάση ιδρύθηκε ανατολικά του Χαλεπίου για να παράσχει κάλυψη πάνω από το Βόρειο Τμήμα της Χώρας (Al – Kuwayr Air Base east of Aleppo earlier this year to provide additional coverage over the north of the country). Το σύστημα που διαθέτει η Συρία είναι το S – 200VE που έχει βεληνικές 240 χλμ.

Σύμφωνα επίσης με αμερικανικές πηγές στην Ταρτούς μέσα στον Νοέμβριο έφθασε ένα ρωσικό σύστημα S – 300V4 [43].

Όπως δήλωσε στο IHS Jane's πηγή του TsNIITochMash, του ρωσικό σχεδιαστικό γραφείο που ασχολείται με το πρόγραμμα Ratnik για τον στρατιώτη του μέλλοντος, στην θέση οπλισμού (armament suite) του προγράμματος προστέθηκαν και δύο βαρέα τυφέκια καταστροφής υλικού των 12,7 χιλιοστών, το 6V7M και το 6V7M1. Τα τυφέκια αυτά έχουν βάρος περίπου 11 κιλών, αν και το M1 είναι ελαφρώς ελαφρύτερο και μικρότερο από το

πρώτο. Έχουν σχεδίαση bullpur και είναι στο ρωσικό διαμέτρημα 12,7 X 108 διαθέτοντας γεμιστήρα πέντε φυσιγγίων. Και τα δύο τυφέκια χρησιμοποιούν τη διόπτρα 3 – 12 x 1P88 – 2 optical sight που μπορεί να αντικατασταθεί από τη θερμική κάμερα 1PN139. Το δραστικό τους βεληνεκές είναι μεταξύ ενός και 1,5 χλμ [44].

2.3.2 ΝΑΥΤΙΚΟ

Η Ρωσία έθεσε την παραγωγή της πρώτης από μια νέα κλάση κορβετών μέχρι τα τέλη του 2015, σύμφωνα με τον διοικητή του Ρωσικού Ναυτικού (VMS) Admiral Victor Chirkov. Το Ναυτικό της χώρας σχεδιάζει να αποκτήσει τουλάχιστον 18 κορβέτες της νέας Project 22800 class, οι οποίες θα αντικαταστήσουν τις Project 11356 Admiral Grigorovich class, οι οποίες χρησιμοποιούν ουκρανικούς κινητήρες με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν προβλήματα υποστήριξης. Η νέα κλάση θα χρησιμοποιεί ρωσικούς κινητήρες.

Ο ναύαρχος Chirkov δήλωσε επίσης ότι η Ρωσία σχεδιάζει να αναβαθμίσει τα αντιτορπιλικά της Udaoly I – class (Project 1155), τοποθετώντας σε αυτά αντιπλοϊκούς πυραύλους Calibre (SS – N – 27 ‘Sizzler’) και ‘Onyx’ (SS – N – 26 ‘Strobile’), μέσα στα επόμενα δύο έτη. Η χώρα επίσης σχεδιάζει να κατασκευάσει περισσότερα πυρηνοκίνητα υποβρύχια μεταφοράς βαλλιστικών πυραύλων Borey – class (Project 955), μετά το πέρας του τρέχοντος προγράμματος κατασκευών, που ολοκληρώνεται το 2020 [45].

Το Ρωσικό Υπουργείο Άμυνας υπέγραψε 17 συμβόλαια αξίας δύο δις δολαρίων (130 δις ρουβλιών) με ντόπιες εταιρείες μέσα στον Σεπτέμβριο του 2016 κατά τη διάρκεια του Army 2016 show έξω από τη Μόσχα, σύμφωνα με τον Deputy Defence Minister Yuri Borisov.

Τα μεγαλύτερα συμβόλαια είναι στον χώρο του Ναυτικού. Ένα εξ αυτών, αξίας 27 δις ρουβλιών, είναι για την αγορά τριών επιπροσθέτων Project 21631 (Buyan – M – class) κορβετών κατευθυνόμενων πυραύλων. Τα πλοία αυτά θα κατασκευαστούν στα ναυπηγεία

Μαζίμ Γκόρκι στο Zelenodolsk, που έχουν ήδη παραγγελίες για τέσσερες κορβέτες Buyan – Μ και μέχρι σήμερα έχουν παραδώσει πέντε Project 21631 πλοία στο Ρωσικό Ναυτικό. Τρία εξ αυτών στον Στολίσκο της Κασπίας και δύο ακόμη για τον Στόλο της Μαύρης Θάλασσας.

Ωστόσο, το μεγαλύτερο συμβόλαιο είναι μάλλον αυτό που προβλέπει έξι Project 636.3 Varshavyanka (Improved Kilo) υποβρυχίων για τον Στόλο του Ειρηνικού. Τα σκάφη αυτή θα ναυπηγηθούν στα Admiralty Shipyards in St Petersburg. Αυτά θα παραληφθούν το 2019 – 2021. Επίσης, θα αγοραστούν 42 2S19M2 Msta – SM αυτοκινούμενα πυροβόλα. Επιπλέον, θα αγοραστούν ΠΕΠ Tornado και Smerch, ενώ θα αναβαθμιστούν BM – 21 Grad και αυτοκινούμενα πυροβόλα 2S1 Gvozdika / Carnation των 122 χιλιοστών, τα 120 χιλιοστών 2S9 – 2S9 – 1 – Nona – D, και τα αυτοκινούμενα (self propelled mortars (SPMs)) και θα παραδώσουν τα 120 χιλιοστών 2S23 Nona – SVK SPMs to the MoD [46].

Στο μεταξύ, στις 22 Οκτωβρίου 2016 βγήκε για πρώτη φορά στη θάλασσα για τη διεξαγωγή θαλάσσιων δοκιμών το ρωσικό υποβρύχιο Podmoskovye, μετά από ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ανακατασκευών και τροποποιήσεων. Το υποβρύχιο αυτό θα αποτελέσει μητρικό σκάφος για μικρότερα υποβρύχια ειδικών ρόλων Project 10831 (Losharik) και Project 1851 (Paltus) που θα αναλάβουν υποβρύχιες δραστηριότητες έρευνας και συλλογής πληροφοριών (underwater research and intelligence gathering activities). Το ρωσικό υποβρύχιο αρχικώς ήταν το K – 64, ένα Project 667 BDRM – class (Delta IV) πυρηνοκίνητο, μεταφοράς βαλλιστικών πυραύλων (SSBN) και κατελήφθηκε το 1986. Η μετατροπή του υποβρυχίου ξεκίνησε το 1999 στο Zvezdochka Ship Repair Center, under Project 09787 και περιελάμβανε την απομάκρυνση των σιλό εκτόξευσης των βαλλιστικών πυραύλων και την αντικατάστασή τους με το μέσο τμήμα (mid – section) από ένα προηγούμενο υποβρύχιο μητρικό – σκάφος, το K – 411, που ήταν ένα Project 09774 (‘Yankee’ Stretch). Οι εργασίες αυτές εκτιμάται ότι αύξησαν το μήκος του υποβρυχίου κατά

εννέα μέτρα με αποτέλεσμα να φθάσει τα 175 μέτρα. Μέχρι σήμερα, το Ρωσικό Ναυτικό διαθέτει ένα υποβρύχιο μητρικό σκάφος, το Project 667BDR ('Delta III Stretch') Orienburg, το οποίο είναι επίσης ένα τροποποιημένο SSBN και εισήλθε σε υπηρεσία εκ νέου μετά τη μετατροπή του το 2003 και έκτοτε έχει ενταχθεί στη δύναμη του Βορείου Στόλου [47].

Επίσης, στις 28 Οκτωβρίου 2016 τέθηκε η τρόπιδα της πρώτης ρωσικής κορβέτας Project 20386 missile corvette στο Severnaya Verf (Βόρειο Ναυπηγείο) JSC στην Αγία Πετρούπολη. Η κορβέτα αυτή, υπό την ονομασία Derzekiy ('Defiant') αναμένεται να καθελκυστεί το 2019 και να παραδοθεί στο Ρωσικό Ναυτικό το 2021. Ρωσικές πηγές υποστηρίζουν ότι τα πλοία αυτά θα είναι σημαντικά βελτιωμένα σε σχέση με τους προκάτοχους τους Project – 20380 / 20385 Steregushchiy – class vessels. Καθυστερήσεις στην παράδοση των τριών τελευταίων της κλάσης, που βρίσκονται υπό ναυπήγηση στα JSC Amur Shipyard στη ρωσική Άπω Ανατολή έχουν προκαλέσει την έντονη αντίδραση του Ρώσου Πρωθυπουργού Dmitri Rogozin.

Τα νέα πλοία εκτιμάται ότι θα έχουν μειωμένο ίχνος στο ραντάρ, ενώ θα διαθέτουν νέα ηλεκτρονικά συστήματα πολέμου, ραντάρ και ρομποτικά ραδιοηλεκτρονικά (radio – electronic robotic) συστήματα. Αναπτύχθηκαν από το Almaz Central Marine Design Bureau (CMDDB) JSC. Το εκτόπισμά τους θα φθάνει τους 3500 τόνους, θα έχουν μήκος 109 μέτρων και μέγιστη ταχύτητα ταξιδιού 30 κόμβων, ενώ θα έχουν μέγιστη εμβέλεια 5000 ναυτικών μιλίων. Θα χρησιμοποιούν σύστημα CODLOG (Combined Diesel – Electric or Gas), που θα περιλαμβάνει δύο αεροστροβίλους Κρόνου (gas turbines Saturn) M90, ρωσικής κατασκευής. Αναμένεται ότι θα είναι εξοπλισμένα με οκτώ θέσεων εκτοξευτές (eight – cell) VLS 3R – 14UKSK – Kh που θα μπορεί να εξαπολύει πυραύλους Kalibr – NK και Klub anti – ship, ένα 16 θέσεων VLS που θα εξαπολύει πυραύλους αεράμυνας Redut 9K96, ένα πυροβόλο των 100 χιλιοστών A – 190, δύο CIWS AK – 630M των 30

χιλιοστών και πακέτο ελαφρών ανθυποβρυχιακών/αντιτορπιλικών τορπιλών (Paket – E / NK lightweight anti – submarine / anti – torpedo torpedo system). Στο υπόστεγό του θα μπορεί να φιλοξενεί ένα ανθυποβρυχιακό ελικόπτερο Ka – 27PL (‘Helix – A’) ή / και UAV [48].

2.3.3 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Στην αεροπορική έκθεση MAKS 2013 που διεξήχθη στη Μόσχα τον Αύγουστο του 2013 η Almaz – Antey παρουσίασε για πρώτη φορά το νέο πυραυλικό αντιαεροπορικό σύστημα S – 350E Vityaz (Knight), το οποίο ενδέχεται να ενταχθεί σε υπηρεσία στις ρωσικές ένοπλες δυνάμεις το 2014. Το σύστημα αναμενόταν να διεξαγάγει τις πρώτες του πυραυλικές δοκιμές το τελευταίο τρίμηνο του 2013 και σχεδιάστηκε να αντικαταστήσει τα παλαιότερα μοντέλα των S – 300 (SA – 10 ‘Grumble’) που βρίσκονται σε υπηρεσία και προβλέπεται να αντικατασταθούν το 2015. Το S – 350 θα είναι το κατώτερο στοιχείο ενός πολυστρωματικού συστήματος αεράμυνας που θα συμπληρώνεται από τα S – 400 στο μεσαίο στάδιο και τα S – 500 στο ανώτερο. Το σύστημα S – 350E αποτελείται από τρία οχήματα: τον εκτοξευτή PU 50P6E, το ραντάρ ελέγχου πυρός MFR 50N6E και το όχημα διοίκησης PBU 50K6E. Ένα όχημα διοίκησης μέσω ζεύξης δεδομένων θα μπορεί να ελέγχει μέχρι δύο ραντάρ και οκτώ εκτοξευτές. Σύμφωνα με placards αλλά και άλλες πηγές από την Almaz – Antey, το κινητό όχημα εκτόξευσης θα μπορεί να μεταφέρει 12 πυραύλους 9M96E2 σε θέση κάθετης εκτόξευσης που θα μπορούν να εμπλέκουν στόχους σε αποστάσεις από 1,5 μέχρι 60 χλμ και σε υψόμετρο μέχρι 30.000 μέτρα, ενώ το σύστημα που αντικαθιστά μπορεί να μεταφέρει τέσσερις πυραύλους. Άλλες πηγές υποστηρίζουν ότι το βεληνεϊκές των μεταφερόμενων πυραύλων μπορεί να φθάσει τα 120 χλμ. Είναι πιθανόν το σύστημα να μεταφέρει πυραύλους με δύο βεληνεϊκή, έτσι ώστε να προσφέρει ένα δύο στρωμάτων φάκελο αεράμυνας.

Το ραντάρ MFR 50N6E είναι πιο εξελιγμένο από τα προηγούμενα, προσφέρει κάλυψη σε εύρος 360 μοιρών και μπορεί να ιχνηλατεί ταυτόχρονα 32 στόχους και με μια απλή μπαταρία (single battery) μπορεί να εμπλέκει ταυτόχρονα μέχρι 16 στόχους. Το σύστημα σχεδιάστηκε ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει επαρκώς και χαμηλά ιπτάμενους πυραύλους cruise και άλλους στόχους. Μια άλλη βελτίωση σε σχέση με τα συστήματα που θα αντικαταστήσει είναι ότι έχει πολύ μικρότερο αποτύπωμα στα αντίπαλα ραντάρ και ενισχυμένη κινητικότητα [49].

Σύμφωνα με δηλώσεις του Oleg Bochkarev, αναπληρωτή προέδρου της Ρωσικής Επιτροπής Αμυντικής Βιομηχανίας (deputy chairman of the Russian Military Industrial Commission (VPK)), κατά τη διάρκεια του στρατιωτικού συνεδρίου κλάδων (military – industry conference) στις 16 Σεπτεμβρίου 2014 στο Krasnoarmeisk, κοντά στη Μόσχα, η Ρωσία θα ξεκινήσει τη μαζική παραγωγή μεγάλων μη επανδρωμένων αεροσκαφών το 2017, ενώ υπάρχουν και προβλέψεις για τη δημιουργία UCAS. Σύμφωνα με παλαιότερες εκτιμήσεις υπολογιζόταν ότι το 2018 θα πετούσε το πρώτο πρωτότυπο του ρωσικού UCAS, βάρους 20 τόνων. Από ότι φαίνεται όμως ενδέχεται να επιταχυνθεί η διαδικασία [50].

Σύμφωνα με δήλωση του Ρώσου Υπουργού Άμυνας Sergei Shoigu, οι Ρωσικές Ένοπλες Δυνάμεις παρέλαβαν τα πρώτα συστήματα Buk – M3 και ήδη ένα αντιαεροπορικό σύνταγμα είναι εφοδιασμένο με τα νέα αυτά όπλα. Μια ειδοποιός διαφορά του νέου συστήματος από τους προκατόχους του είναι ότι οι πυραυλοι βρίσκονται μέσα σε περιέκτες (κοντέινερ). Χρησιμοποιεί πυραύλους 9M317M και πιστεύεται ότι είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιεί η νέα ναυτική έκδοση του Buk 3S90M. Σε σχέση με τα προηγούμενα μοντέλα 9M38 και 9M317, ο νέος πυραυλος διαθέτει υποτυπώσεις σταθερές αεροδυναμικές επιφάνειες (vestigial fixed aerodynamic surfaces) και χρησιμοποιεί πτερόγια τζετ (jet vanes), ώστε να επιτυγχάνει έλεγχο κατευθυνόμενης ώσης. Μάλλον είναι ελαφρύτερος και ταχύτερος από τους

προηγούμενους και έχει μεγαλύτερο βεληνικές καθώς και βελτιωμένες επιδόσεις έναντι ταχέων στόχων [51].

Το Ρωσικό Υπουργείο Άμυνας πρόκειται να αντικαταστήσει το παλαιό, επίγειο σύστημα ραδιοναυτιλίας μεγάλης εμβέλειας. Συγκεκριμένα το σύστημα Skorpion, που αναπτύχθηκε από το εδρεύων στην Αγία Πετρούπολη Institute of Radio Navigation and Time, θα αντικαταστήσει τους σταθμούς μετάδοσης Chaika το 2020, σύμφωνα με τη ρωσική εφημερίδα Izvestia.

Το Skorpion θα λειτουργήσει ως το ρωσικό σύστημα γεωλογικής τοποθεσίας (geolocation) σε περίπτωση που το GLONASS ή ακόμη και το GPS θα παρεμβληθούν.

Το δίκτυο Chaika δημιουργήθηκε στη δεκαετία του 50 και πολλοί από τους σταθμούς του δεν λειτουργούν πλέον.

Το Skorpion αναφέρεται ότι καλύπτει μεγαλύτερη εμβέλεια από τους προηγούμενους πομπούς, διατηρεί τις εκπεμπόμενες παραμέτρους σήματος αυτόματα, και καταστέλλει τα υπολείμματα θορύβου από τους ραδιοπαλμούς και μπορεί να ελεγχθεί από μια μοναδική κονσόλα. Οι δέκτες μπορεί να τοποθετηθούν σε στρατιωτικά συστήματα και να είναι συγχρονισμένοι με το GLONASS, έτσι ώστε να επιβεβαιώνουν δεδομένα θέσης [52].

Ένας άλλος ρωσικός πύραυλος αντιραντάρ είναι ο Kh – 31P (AS – 17 ‘Krypton’). Το βλήμα αυτό χρησιμοποιεί τρεις εναλλάξιμες κεφαλές αναζήτησης που αναφέρονται ως L – 111, L – 112 και L – 113. Μπορεί να εγγλωβίζει διάφορα ραντάρ, μεταξύ αυτών και το AN / SPY – 1 και το AN / MPQ – 53 που χρησιμοποιούν οι εκτοξευτές Patriot. Το βλήμα εκτιμάται ότι υπέστη τη διαδικασία δοκιμών στο διάστημα 1988 – 1990 και εισήλθε σε υπηρεσία το 1991 πάνω σε μαχητικά αεροσκάφη Su – 24M.

Στο αεροσκάφος αυτό ο πύραυλος τοποθετείται στον εκτοξευτή AKU – 58 και χρησιμοποιείται σε συνέργεια με τον pod – mounted L – 080 Fantasmagoria, A / L – 081

Fantasmagoria – Β σύστημα εντοπισμού πομπού (emitter location systems (ELS)). Άλλα αεροσκάφη που έχουν πιστοποιηθεί να μεταφέρουν το όπλο είναι τα MiG – 29SMT / UBT, Su – 27SM / SKM, Su – 30KI / - 30KM (μέχρι τέσσερις πυράλους) / MKI / SKM, το Su – 32 (μέχρι έξι πυράλους), το Su – 39 και το Yak – 141. Το Kh – 31P έχει βάρος εκτόξευσης 600 κιλών, διαθέτει πολεμική κεφαλή βάρους 87 κιλών και επιτυγχάνει βεληνεκές 15 χλμ, εάν εξαπολυθεί από ύψος 100 μέτρων (328 ποδών).

Το Kh – 31PD εισήλθε σε σειριακή παραγωγή το 2012, είναι μεγαλύτερος σε μήκος και διαθέτει τον ερευνητή Avtomatika CKBAL – 130. Η εμβέλεια του φθάνει, ούτε λίγο ούτε πολύ, τα 250 χλμ εάν εκτοξευτεί από υψόμετρο 15000 μέτρων (49.213 ποδών), έχει βάρος εκτόξευσης 715 κιλών και μεταφέρει πολεμική κεφαλή 110 κιλών. Είναι συμβατό με τα μαχητικά αεροσκάφη MiG – 29KUB, MiG – 35, Su – 30MK, Su – 30MK2, Su – 30MKI, Su – 30MKM και Su – 35.

Η έκδοση Kh – 31PK διαθέτει πυροσώληνα προσέγγισης, οπλικό φορτίο υψηλότερης απόδοσης, βάρος 605 κιλών και επιτυγχάνει μέγιστο βεληνεκές 110 χλμ. Ο Kh – 31P έχει πουληθεί στην Κίνα και έχει αποτελέσει τη βάση για τον εγχώριο πύραυλο ARM YJ – 91. Ο πύραυλος έχει επίσης πουληθεί στην Ινδία και τη Συρία, που έχει προμηθευτεί 23 πυράλους και ανταλλακτικά το 2010.

Ο επίσης ρωσικός πύραυλος Kh – 58E / Kh – 58UShKE που αναφέρεται από το NATO ως AS – 11 ‘Kilter’ σχεδιάστηκε αρχικώς για να αντιμετωπίζει ραντάρ όπως είναι το AN / TPS – 43, AN / TPS – 44, και το AN / MPQ – 53 επίθεση από τερματικό κατάδυσης (attacked from a terminal dive). Μπορεί να λάβει πέντε εναλλακτικές κεφαλές αναζήτησης. Το Kh – 58E που προωθείται για εξαγωγή τώρα, είναι μια έκδοση εξαγωγών που βασίζεται στην Kh – 58U που περιλαμβάνει βελτιωμένο ερευνητή, έχει μεγαλύτερη εμβέλεια και διαθέτει δυνατότητα κλειδώματος έναρξης-θέσης λειτουργίας (post – launch lock – on mode), που δεν έχει η βασική έκδοση Kh – 58. Το Kh – 58 έχει βάρος

εκτόξευσης 650 κιλών, διαθέτει πολεμική κεφαλή 149 κιλών και έχει μέγιστο βεληνεκές 245 χλμ. Είναι συμβατό με μαχητικά αεροσκάφη Su – 24M4 / - 24MK και Su – 25TK.

Η έκδοση Kh – 58UShKE βασίζεται στην παραλλαγή Kh – 58UShK. Όπως ανέφερε στο IHS Jane's τον Νοέμβριο του 2014 ο τότε γενικός διευθυντής της TMC, Boris Obnosov, περιέγραφε το Kh – 58UShK ως ένα απολύτως καινοτόμο σύστημα που δεν έχει τίποτε κοινό με το παλαιότερο Kh – 58, πέραν από την ίδια ονομασία. Το βλήμα είναι μικρότερο σε μέγεθος από τις παλαιότερες εκδόσεις και περιλαμβάνει νέο αισθητήρα. Η TMC το παρουσίασε τον Αύγουστο του 2007. Το πρακτορείο Interfax – AVN τον Ιανουάριο του 2009 το περιέγραφε ως ένα ευρυζωνικό παθητικό ραντάρ που αναζητά το κεντρικό τμήμα ενός συστήματος καθοδήγησης που χρησιμοποιεί μια πλατφόρμα συνδεδεμένη με ελεύθερο σύστημα καθοδήγησης. Έχει βάρος εκτόξευσης 650 κιλών, με πολεμική κεφαλή 149 κιλών και επιτυγχάνει ελάχιστο βεληνεκές 10 με 12 χλμ, εάν εξαπολυθεί από ύψος 200 μέτρων (656 ποδών) [53].

Χαρακτηριστική είναι επίσης, η Σινο-ρωσική συμφωνία την επέκταση των στρατιωτικών και τεχνολογικών τους δεσμών, όπως παρουσιάζεται στη συνέχεια

Η Κίνα και η Ρωσία συμφώνησαν την επέκταση των στρατιωτικών και τεχνολογικών τους δεσμών μετά από συνομιλίες που διεξήχθησαν στο Πεκίνο στο διάστημα 18 και 19 Νοεμβρίου 2014 από τη 19^η Κινεζο-Ρωσική Αμυντική Επιτροπή (19th Sino – Russian military commission). Η διάσκεψη διεξήχθη υπό την προεδρία των υπουργών Άμυνας των δύο χωρών Chang Wanquan και Sergei Shoigu. Το Φθινόπωρο του 2014 η Ρωσία συμφώνησε να πουλήσει στην Κίνα μια ακόμη παρτίδα 100 κινητήρων Klimov RD – 93 turbofan για τα μαχητικά αεροσκάφη FC – 1 / JF – 17 Thunder. Μια αρχική συμφωνία είχε υπογραφεί το 2005 για 100 παρόμοιους κινητήρες. Τον Απρίλιο του 2014 η Ρωσία συμφώνησε να πουλήσει στην Κίνα τέσσερα συστήματα S – 400 Triumph. Υπό διαπραγμάτευση είναι η πώληση στην Κίνα 24 ή 48 μαχητικών αεροσκαφών Sukhoi Su – 35

Flanker – E. Η αρχική παρτίδα θα κατασκευαστεί στη Ρωσία ενώ αναμένεται να συμφωνηθεί η παραχώρηση αδείας στην Κίνα για παραγωγή του αεροσκάφους εκεί, κατόπιν αδείας, έτσι ώστε να αποφευχθεί η αντιγραφή του δια της μεθόδου της αντίστροφης μηχανολογικής σχεδίασης που συνηθίζουν οι Κινέζοι στα ρωσικά προϊόντα. Εφεξής αναμένεται ότι τα συμβόλαια για την αγορά πολεμικού υλικού από τη Ρωσία προς την Κίνα θα περιλαμβάνουν και ρήτρα προστασίας πνευματικής περιουσίας (IPP). Εδώ και χρόνια οι αγορές ρωσικού πολεμικού υλικού από την Κίνα είναι της τάξης του 1,5 δις δολαρίων ετησίως [54].

2.4 ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ: Ο αυτοκράτορας σε κρίση

Επιστρέφοντας στις ανάγκες του παρόντος πονήματος και στο στρατηγικό σχεδιασμό των Ηνωμένων Πολιτειών την εποχή που κυριάρχησαν ως μοναδική υπερδύναμη στον πλανήτη, θα αναφέρουμε μερικά στοιχεία που καθιστούν πλέον τα μεγαλεπήβολα σχέδια που καταστρώθηκαν στα μέσα της δεκαετία του 1990 κενά περιεχομένου. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, όπως υποστηρίζουν αρκετοί αναλυτές, ακόμη και αν ήταν έτοιμο ένα βλήμα Mk-45 Mod-4 διαμετρήματος 125 χιλιοστών, θα είχε βεληνειές το πολύ 100 χιλιομέτρων και επομένως το πλοίο που θα το εκτόξευε θα έπρεπε να πλησιάσει σε απόσταση 100 χιλιομέτρων από τις εχθρικές ακτές. Όπως αναφέρει ο Αν. Καθηγητής της Σ.Σ.Ε. Κώστας Γρίβας: «Αν και αυτό θα μπορούσε να συμβεί άφοβα τις εποχές της παντοδυναμίας των Η.Π.Α., πολύ δύσκολα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί σήμερα, που κυριαρχούν τα διάφορα πλέγματα αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής (A2/D2) χωρών όπως η Ρωσία, η Κίνα, η Ινδία, το Ιράν, τα οποία συνδυάζουν διάφορα όπλα πρόσβασης στόχων επιφανείας, σε αποστάσεις που ξεπερνούν τα 2000 χιλιόμετρα από τις ακτές μαζί με τα προηγμένα

αντιαεροπορικά συστήματα. Φυσικά, τα αντιτορπιλικά DDG-1000 έχουν εξαιρετικά χαρακτηριστικά Stealth κι έτσι γίνονται πολύ δύσκολα αντιληπτά από ένα συμβατικό αντιτορπιλικό. Όμως, όσο υψηλές κι αν είναι οι ικανότητες Stealth που διαθέτουν, είναι περίπου αδύνατον να καταστήσουν αόρατο ένα πλοίο 16000 τόνων και 180 μέτρων, δεδομένου, μάλιστα, ότι και οι τεχνολογίες anti-stealth βελτιώνονται συνεχώς. Οι ικανότητες Stealth μπορούν πράγματι να προσφέρουν σημαντικό πλεονέκτημα σε μικρά πλοία, όπως η σουηδική κορβέτα Visby, που είναι κατασκευασμένη πλήρως από συνθετικά υλικά, ή το πρωτοποριακό νορβηγικό καταμαράν-αερόστρωμο Skjold. Το εκτόπισμα των πλοίων αυτών δεν ξεπερνά τους 600 τόνους κι έχουν σχεδιαστεί για να επιχειρούν σε αρχιπελαγικό περιβάλλον, μέσα σε κλειστούς κόλπους ή πλέοντας εξαιρετικά κοντά σε ακτή, έχοντας αμυντικούς ρόλους. Ουσιαστικά, δηλαδή, χρησιμοποιούν τις εγγύς στεριές για κάλυψη, ενώ το μικρό τους μέγεθος και το περιορισμένο ίχνος στα ραντάρ είναι βοηθητικά. Πλοία, ωστόσο, του μεγέθους των DDG-1000 πολύ δύσκολα θα μπορούσαν να μείνουν αθέατα ευρισκόμενα στην ανοιχτή θάλασσα. Ακόμη κι αν στο μέλλον τα Zumwalt εφοδιαστούν με ηλεκτρομαγνητικά πυροβόλα (EM railguns) ή με πυροβόλα Lazer, εκμεταλλευόμενα την υπερδεκαπλάσια ηλεκτρική ισχύ σε σχέση με τα συμβατικά αντιτορπιλικά, που τους προσφέρει το πρωτοποριακό σύστημα παροχής ισχύος το οποίο διαθέτουν και πάλι ενδέχεται να είναι τρωτά έναντι επιθέσεων κορεσμού με αντιπλοϊκές ρουκέτες, κατευθυνόμενους πυραύλους cruise υψηλής ταχύτητας. Όσον αφορά δε στις επιθετικές ικανότητες, αν εξαιρέσουμε τα δύο πυροβόλα, τα αντιτορπιλικά DDG-1000 μπορούν να μεταφέρουν μέχρι 80 πυραύλους cruise προσβολής χερσαίων στόχων Tomahawk. Δηλαδή, λίγο λιγότερους από ένα υπάρχον αντιτορπιλικό κλάσης Arleigh Burke και περίπου τους μισούς απ' ότι ένα πυρηνικό υποβρύχιο κλάσης Ohio. Παρεμπιπτόντως, τα πυρηνικά υποβρύχια των Η.Π.Α. είναι τα μόνα που μπορούν σήμερα να επιχειρούν με ασφάλεια σε θαλάσσιες περιοχές οι οποίες απειλούνται από ισχυρά πλέγματα αυτοπρόσβασης και άρνησης περιοχής, όπως είναι η Ανατολική και Νότια Σινική

Θάλασσα έξω από την Κίνα. Εν κατακλείδι, τα τρία αντιτορπιλικά DDG-1000 κλάσης Zumwalt είναι πολύ λίγα σε αριθμό για να παίζουν κάποιο ρόλο, δεν προσφέρουν κάτι περισσότερο σε σχέση με τα υπάρχοντα πλοία και εκφράζουν τις απαιτήσεις μιας γεωστρατηγικής πραγματικότητας που δεν ισχύει πια. Όσο υψηλή τεχνολογία κι αν ενσωματώνουν, δεν αποτελούν τον αφρό του κύματος που έρχεται από το μέλλον, αλλά τον αχό μιας εποχής που χάνεται. Και το ερώτημα που προκύπτει είναι τότε για ποιο λόγο κατασκευάζονται;

Κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε την ανάπτυξη ενός νέου καταδρομικού με έμφαση στην ανάπτυξης ισχυρής αεράμυνας, που θα καθιστούσε τα καταδρομικά κλάσης CG-74 Ticonderoga ανενεργά.

Ωθούμενες από τις παγκόσμιες γεωπολιτικές εξελίξεις οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι αναγκασμένες να μεταβάλλουν τις προτεραιότητές τους. Αυτό αναδεικνύουν και τα στοιχεία που θα παρατεθούν στη συνέχεια.

2.4.1 ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ

Στην έκθεση AUSA 2013 που διεξήχθη στην Ουάσιγκτον τον Οκτώβριο του 2013, η αμερικανική εταιρεία General Atomics παρουσίασε μια επίγεια έκδοση του ηλεκτρομαγνητικού της πυροβόλου (electromagnetic railgun / EMRG) Blitzzer, ενώ εκπρόσωπος της εταιρείας δήλωσε στο Jane's ότι το σύστημα θα είναι έτοιμο να τεθεί σε παραγωγή σε διάστημα δύο – τριών ετών, αν φυσικά υπάρξει σχετική χρηματοδότηση.

Το Blitzzer ξεκίνησε το 2007 ως ένα πρόγραμμα του ONR και σκοπός του ήταν να αναπτύξει πρωτότυπες τεχνολογίες για να υποστηρίξει το μελλοντικό πρόγραμμα ηλεκτρομαγνητικών πυροβόλων του Ναυτικού των ΗΠΑ, το οποίο καθοδηγείται τώρα από την BAE Systems και την Boeing.

Αν και το πυροβόλο επέτυχε να εξαπολύσει ένα βλήμα με ταχύτητα περίπου πέντε Mach κατά τη διάρκεια δοκιμών το 2010, εντούτοις το Ναυτικό αποφάσισε να αναπτύξει ένα μεγαλύτερο ηλεκτρομαγνητικό πυροβόλο και έτσι η General Atomics προωθεί τώρα το Blitzer ως μια κοντινή λύση και προωθεί πιθανές εκδόσεις για τοποθέτηση σε στεριά σε πλοία ή ακόμη και υποβρύχια.

Η νέα επίγεια έκδοση, σύμφωνα με την εταιρεία, θα μπορεί να εξαπολύει βλήματα σε αποστάσεις περίπου 80 χλμ και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αποστολές καταστολής εχθρικού πυροβολικού ή ακόμη και αεράμυνας, ενώ θα έχει και περιορισμένες αντιβαλλιστικές ικανότητες εναντίον βαλλιστικών πυραύλων μικρού βεληνεκούς [55].

2.4.2 ΝΑΥΤΙΚΟ

Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2012 το αντιτορπιλικό των ΗΠΑ USS Dewey DDG – 51 Flight IIA εθεάθη στο Σαν Ντιέγο με ένα περίεργο σύστημα στο κατάστρωμά του. Ήταν ένα πρωτότυπο λέιζερ σταθερής κατάστασης (SSL) που αναφέρεται απλά ως LaWS (Laser Weapon System) [56].

Σύμφωνα με ανακοίνωση στην διάσκεψη AUVSI 2013 του διαχειριστή προγράμματος DARPA, Scott Littlefield, το Ανθυποβρυχιακό Συνεχών Πολεμικών Επιχειρήσεων μη Επανδρωμένων Σκαφών Σύστημα (Anti – Submarine Warfare (ASW) Continuous Trail Unmanned Vessel (ACTUV)) αναμένεται να κατασκευαστεί και να εισέλθει στη θάλασσα για δοκιμές μέσα στο 2015. Το ACTUV σκοπεύει να βοηθήσει το Ναυτικό των ΗΠΑ να ενισχύσει με οικονομικό τρόπο τις ικανότητές του να εντοπίζει συμβατικά υποβρύχια SSK, ο αριθμός και οι δυνατότητες των οποίων αυξάνουν συνεχώς. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στο αυτόνομο τμήμα (autonomy part) του σκάφους, όπως αναφέρει ο Tim A Barton, προϊστάμενος τεχνολογίας για τα θαλάσσια συστήματα (chief

technology officer for the maritime systems operation division at SAIC), η οποία έλαβε το συμβόλαιο για την κατασκευή ενός πλήρους κλίμακας (full – scale) πρωτοτύπου του σκάφους. Η Oregon Iron Works είναι ο υποκατασκευαστής που θα αναλάβει να κατασκευάσει το μήκους 40 μέτρων κύτος του πλοίου, αποτελούμενο εξ' ολοκλήρου από συνθετικά υλικά. Θα διαθέτει χαρακτηριστικά stealth, θα έχει εκτόπισμα 130 τόνων και θα διαθέτει κινητήρα ντίζελ. Η αυτονομία του θα του επιτρέπει αποστολές διάρκειας 60 – 90 ημερών.

Θα διαθέτει πλήθος αισθητήρων, όπως ενεργά και παθητικά σόναρ, καθώς και αισθητήρες ασφαλείας του πλοίου πάνω από το νερό, και αναμένεται να αποχωρήσει από την προβλήτα με ασφάλεια και να περιηγείται στις θάλασσες σε πλήρη κλίμακα, σύμφωνα με τους Διεθνείς Κανονισμούς Αποφυγής Συγκρούσεων στη Θάλασσα (ship safety sensors above water, the ACTUV is expected to leave the pier safely and navigate the seas on full – scale its own according to International Regulations for Preventing Collisions at Sea) [57].

2.4.3 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ-ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Σε άρθρο του στο JDW ο Richard M Harrison, Διευθυντής Επιχειρήσεων και Άμυνας Προγραμμάτων Τεχνολογίας στο Αμερικανικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, στην Ουάσιγκτον (Director of Operations and Defense Technology Programs at the American Foreign Policy Council of Washington DC), αναφέρεται στον αυξανόμενο κίνδυνο που συνεπάγεται για την ασφάλεια των ΗΠΑ η χρήση όπλων EMP και υποστηρίζει ότι είναι ζωτικής ανάγκης η υιοθέτηση νέων μέτρων, μεταξύ αυτών και η ενίσχυση της αντιβαλλιστικής άμυνας και η σκλήρυνση της υποδομής ζωτικής σημασίας (to hardening the critical infrastructure). Ο Αμερικανός ειδικός τονίζει ότι το πυρηνικό πρόγραμμα της Βορείου Κορέας και του Ιράν μπορεί να απειλήσουν με τη χρήση EMP την κρίσιμη υποδομή των

ΗΠΑ. Αν μια πυρηνική κεφαλή εκραγεί σε ύψος 25 – 250 ναυτικών μιλίων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας οι συνέπειες για τις ηλεκτρονικές υποδομές σε μεγάλη έκταση από κάτω θα υποστούν σοβαρές βλάβες. Παρόμοιες μπορεί να είναι οι συνέπειες από την εκπομπή EMP που θα προέλθουν από κάποια ηλιακή καταιγίδα. Το 2001 το Κογκρέσο των ΗΠΑ χρηματοδότησε μια μελέτη για να εξετάσει τη φύση της απειλής του EMP, την τρωτότητα των ΗΠΑ και την ικανότητα της χώρας να αναρρώσει από παρόμοια επίθεση. Η ομάδα εργασίας (task force) που αναφέρεται ως EMP Επιτροπή (EMP Commission) ανέφερε, μεταξύ των άλλων, ότι τα EMP είναι ένας από ένα μικρό αριθμό απειλών που μπορούν να θέσουν την κοινωνία μας σε κίνδυνο με καταστροφικές συνέπειες («EMP is one of a small number of threats that can hold our society at risk of catastrophe consequences...»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο Επιστήμης του Υπουργείου Άμυνας (Department of Defense Science Board) επίσης έχει δημιουργήσει μια ομάδα εργασίας (task force) για να εξετάσει πως κρίσιμα οπλικά συστήματα θα επιβιώσουν μετά την επίθεση από EMP. Επιπροσθέτως, αναφορές από τα εθνικά εργαστήρια Oak Ridge και Lawrence Livermore έχουν επισημάνει τον κίνδυνο για εθνικά κρίσιμες υποδομές των Η.Π.Α. που θα μπορούσαν να προκύψουν από ένα κτύπημα EMP.

Το Κογκρέσο, το 2013 υιοθέτησε την 2013 SHIELD Act authorized by Congressman Trent Franks που θα προσφέρει μέτρα ώστε να προστατεύσει ‘bulk – power systems’ περιορίζοντας τους κινδύνους από επιθέσεις με όπλα EMP και γεωμαγνητικές καταιγίδες. Ωστόσο παραμένει αδιέξοδο στο κογκρέσο που παραμένει θύμα κομματικής πολιτικής (stalled in Congress, a victim of partisan politics).

Το 1962 οι Ηνωμένες Πολιτείες διεξήγαγαν την πυρηνική δοκιμή ‘Starfish Prime’ όπου μια πυρηνική βόμβα εξερράγη σε ύψος 250 μιλίων πάνω από την νήσο Johnston στον Ειρηνικό Ωκεανό. Αν και η Χαβάη απέιχε περίπου 870 μίλια από τον χώρο της έκρηξης υπήρξαν μικρές αλλά μετρήσιμες βλάβες σε ηλεκτρικά συστήματα. Όπως αναφέρει ο ειδικός

στα EMP, Dr George Baker, η Χαβάη ήταν μέσα στο άκρο της ζώνης προτύπου του πρωταρχικού τομέα εκτόνωσης (on the faint edge of the Starfish Prime field pattern), και όχι στο επίκεντρο υψηλής έντασης, έτσι τα αποτελέσματα του EMP ήταν περιορισμένα. Επιπροσθέτως, σήμερα υπάρχουν πολύ περισσότερα ηλεκτρονικά συστήματα που κινδυνεύουν από παρόμοιες απειλές ενώ τα μικροηλεκτρονικά συστήματα θεωρείται ότι είναι πιο ευαίσθητα από τις παλαιές λυχνίες [58].

Το Υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ ανακοίνωσε ότι στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 διεξήχθη με επιτυχία μία πολυεπίπεδη δοκιμή πυραυλικής άμυνας (multi – layered missile defense test that pitted) όπου τα θαλάσσια αντιβαλλιστικά συστήματα και τα επίγεια συστήματα τερματικής αντιβαλλιστικής άμυνας έπρεπε να αντιμετωπίσουν δύο στόχους.

Το Υπουργείο Άμυνας και η MDA ανακοίνωσαν ότι οι δοκιμές ήταν επιτυχείς. Συγκεκριμένα, επιδιωκόταν να εξεταστεί και να επιδειχθεί η ικανότητα του Aegis BMD και του THAAD να λειτουργήσουν σε μια πολυεπίπεδης αρχιτεκτονικής άμυνα και να αντιμετωπίσουν μια απειλή από δύο βαλλιστικούς πυραύλους (μέσου βεληνικούς) που ξεκίνησαν σχεδόν ταυτόχρονα («to function in a layered defence architecture and defeat a raid of two nearly simultaneously launched (medium range) ballistic missile targets»), όπως ανέφερε η ανακοίνωση του Πενταγώνου.

Σε συνδυασμό με διαστημικά συστήματα εντοπισμού ένα ραντάρ AN / TPY – 2, εντόπισε τους επερχόμενους πυραύλους και μετέδωσε δεδομένα ιχνηλάτησης στο Κέντρο Διοίκησης και Διαχείρισης Μάχης και Επικοινωνιών (C2BMC (Command, Control, Battle Management and Communications)) σύστημα το οποίο λειτουργεί ως κόμβος πληροφοριών (information hub) για ολόκληρο το Αμερικανικό Σύστημα Βαλλιστικής Πυραυλικής Άμυνας (US Ballistic Missile Defense System (BMDS)).

Το αντιτορπιλικό USS Decatur (DDG – 73) εντόπισε και ιχνηλάτησε τον πρώτο πύραυλο με ραντάρ AN / SPY – 1 και καθοδήγησε εναντίον του έναν πύραυλο SM – 3 Block 1A ο οποίος και τον αναχαίτισε, όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος Richard Lehnert.

Τον δεύτερο πύραυλο ιχνηλάτησε ένα ραντάρ AN / TPY – 2 που επιχειρούσε παραπλεύρως μιας συστοιχίας THAAD και το οποίο εκτόξευσε ένα βλήμα αναχαίτισης το οποίο τον κατέστρεψε. Ένας άλλος πύραυλος του συστήματος THAAD εκτοξεύτηκε προληπτικώς εναντίον του πυραύλου που κατέστρεψε ο SM – 3 [59].

Η Πολεμική Αεροπορία των Ηνωμένων Πολιτειών κυκλοφόρησε μια προκήρυξη διαγωνισμού στις 20 Νοεμβρίου 2013 ζητώντας προτάσεις από τη βιομηχανία, τα πανεπιστήμια και άλλες κρατικές υπηρεσίες για να υποβάλουν ιδέες για νέα προγράμματα δοκιμών και εικόνων αισθητήρων σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας 4 και 6 (imagery and targeting sensor projects at a technology readiness level (TRL) between 4 and 6). Οι τεχνολογίες TRL 4 έχουν δοκιμαστεί στο εργαστήριο, αυτές του επιπέδου TRL 6 μπορούν να προσφέρουν ένα πρωτότυπο διαθέσιμο για δοκιμές σε ένα ρεαλιστικό περιβάλλον.

Η Πολεμική Αεροπορία των ΗΠΑ ιδιαίτερα ενδιαφέρεται για αερομεταφερόμενους αισθητήρες που για να αντλήσει στοιχεία για τεχνολογίες όπως ηλεκτροοπτικά – υπέρυθρα (EO / IR), φασματικά (spectral), πολυφασματικά ή υπερφασματικά, βίντεο πλήρους κίνησης (full motion video (FMV)), φώτα ανίχνευσης και σκόπευσης (light detection and ranging (LIDAR)) και επιτήρησης εδάφους (ground surveillance radar).

Το AFRL τώρα διεξάγει έρευνα για LIDAR σε συνεργασία με τον Υφυπουργό Άμυνας για τη νοημοσύνη (with the Undersecretary of Defense for Intelligence).

Η υπερφασματική ανάλυση, που συνδυάζει χωρικές εικόνες με φασματική ανάλυση για να δημιουργήσει ένα τρισδιάστατο κύβο δεδομένων (spatial images with spectral analysis to create a three dimensional data cube), είναι μια άλλη περιοχή ενδιαφέροντος για την USAF όσο και για άλλες κρατικές υπηρεσίες των ΗΠΑ.

Τόσο τα LIDAR όσο και τα συστήματα υπερφασματικής ανάλυσης προσφέρουν τρισδιάστατες εικόνες με αποτέλεσμα να έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τον εντοπισμό στόχων από μεγάλες αποστάσεις, καθώς και να βοηθήσουν στον προσδιορισμό ταυτοποίησης (identification) αερίων και άλλων στοιχείων της ατμόσφαιρας.

Στην προκήρυξη διαγωνισμού (contract notice) της Αεροπορίας πάντως, δεν αναφέρεται ειδικά, αν τα LIDAR, οι υπερφασματικοί αισθητήρες και τα άλλα συστήματα που αναφέρονται ως συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών GEOINT (geospatial intelligence), θα πρέπει να τοποθετούνται σε επανδρωμένα αεροσκάφη, μη επανδρωμένα αεροχήματα ή δορυφόρους.

Το κάλεσμα της Αεροπορίας των ΗΠΑ για νέα GEOINT assets έρχεται τη στιγμή που προετοιμάζεται αντλήσει (to draw down) τη χρήση δύο μέχρι τώρα πιο χρησιμοποιημένων πλατφορμών ISR, την MQ – 1 Predator, την MQ – 9 Reaper. Αυτά τα αεροχήματα είναι εφοδιασμένα με EO / IR sensors and FMV [60].

Σύμφωνα με ανακοίνωση του αμερικανικού Πενταγώνου της 28^{ης} Οκτωβρίου 2016, η Raytheon έλαβε συμβόλαιο αξίας 174 εκατομμυρίων δολαρίων από την DARPA για εργασίες πάνω στο πρόγραμμα HAWC (Hypersonic Air – breathing Weapon) της τελευταίας σε συνεργασία με την Πολεμική Αεροπορία των ΗΠΑ. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη και ωρίμανση τεχνολογιών που θα επιτρέψουν τη δημιουργία υπέρ – υπερηχητικών πυραύλων στο μέλλον. Σχετικά με το πρόγραμμα αυτό συμβόλαια έχουν κερδίσει τόσο η Raytheon όσο και η Lockheed Martin. Η Lockheed Martin συμμετέχει επίσης στο πρόγραμμα TBG (Tactical Boost – Glide) της DARPA. Και τα δύο προγράμματα αποτελούν μέρος της ευρύτερης προσπάθειας (effort) HSSW (High Speed Strike Weapon) της Πολεμικής Αεροπορίας των ΗΠΑ.

Σε αρχική φάση επιδιώκεται η ανάπτυξη υπερηχητικών (hypersonic) όπλων στις αρχές της δεκαετίας του 2020, ενώ η ανάπτυξη μη επανδρωμένων υπερηχητικών (hypersonic)

αναγνωριστικών αεροχημάτων αναμένεται για τα τέλη της δεκαετίας του 2020 και των αρχών της δεκαετίας του 2030 και αργότερα επιδιώκεται η κατασκευή υπερηχητικών οχημάτων (hypersonic vehicles), «προφανώς επανδρωμένων». Ακόμη πιο μακρινός στόχος είναι κατασκευή αεροσκαφών που θα μπορούν να διαφεύγουν στο διάστημα (air – breathing access to space). Η φιλοσοφία είναι η ανάπτυξη μικρού μεγέθους όπλων και εν συνεχεία ολοένα και μεγαλύτερων σκαφών, καθώς θα ωριμάζουν οι τεχνολογίες των απαιτούμενων υλικών [61].

Από τα προηγούμενα άρθρα διαπιστώνουμε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες συνεχίζουν να βρίσκονται στην αναζήτηση στοχευόμενων οπλικών «λύσεων» που θα καταστήσουν τα όπλα των αντιπάλων τους ανενεργά ή τουλάχιστον όχι αποτελεσματικά.

Όπως θα επιχειρήσουμε να δείξουμε με τα άρθρα που ακολουθούν, στο γεωστρατηγικό πεδίο, έχουν αρχίσει να υπολογίζουν πολύ σοβαρά την Κίνα, ως έναν ισχυρό και συνάμα απρόβλεπτο παίχτη. Θεωρούν ότι αργά ή γρήγορα η Κίνα θα είναι σε θέση να διαταράξει την κυριαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών στον Ειρηνικό Ωκεανό. Βλέπουν, ότι η ιστορία, της επίθεσης των Ιαπώνων στο Περλ Χάρμπορ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 1941, μπορεί να επαναληφθεί. Αλλά, αυτή τη φορά δεν θα βρεθούν αντιμέτωποι με την Ιαπωνία, αλλά με την Κίνα. Παραθέτουμε αμέσως δύο πολύ σοβαρά δημοσιεύματα που καταδεικνύουν τους ισχυρισμούς αυτούς.

«Η ετήσια αναφορά του US China Economic and Security Review Commission που εκδίδεται μια φορά το χρόνο από το 2000 μέχρι σήμερα για λογαριασμό του Κογκρέσου υποστηρίζει ότι η πυρηνική ικανότητα της Κίνας αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, περισσότερο από ότι έχουν εκτιμήσει άλλες αμερικανικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με την αναφορά η Κίνα μέσα στα επόμενα τρία με πέντε χρόνια θα έχει θέσει σε υπηρεσία περισσότερους πυρηνικούς πυραύλους πάνω σε κινητούς εκτοξευτές γεγονός που τους καθιστά πιο επιβιώσιμους, καθώς και περί τα πέντε υποβρύχια μεταφοράς βαλλιστικών

πυραύλων κλάσης Jin, κάθε ένα εκ των οποίων θα μεταφέρει 12 JL2 SLBM. Ο πύραυλος αυτός έχει εμβέλεια περίπου 4.598 μιλίων με αποτέλεσμα η Κίνα να είναι σε θέση να προσβάλει στόχους στη Χαβάη, εάν εξαπολύσει πυραύλους αυτού του τύπου από υποβρύχια που βρίσκονται κοντά στις ακτές της, στόχους στην Αλάσκα και τη Χαβάη ένα εξαπολύσει πυραύλους από υποβρύχια που θα βρίσκονται νότια της Ιαπωνίας, στόχους στην Αλάσκα, τη Χαβάη και τη Δυτική Ακτή των ΗΠΑ από υποβρύχια που θα βρίσκονται σε ύδατα δυτικά της Χαβάης και σε στόχους και στις 50 αμερικανικές Πολιτείες από υποβρύχια που θα βρίσκονται σε ύδατα δυτικά της Χαβάης.

Εκτός από τους JL2, η Κίνα θέτει σε υπηρεσία πυραύλους DF – 31 ICBM και τους πιο βελτιωμένους DF – 31A, το μέγιστο βεληνεκές του οποίου είναι 6959 μίλια, επιτρέποντάς του να προσβάλει στόχους στο μεγαλύτερο μέρος του μητροπολιτικού εδάφους των ΗΠΑ. Ένας νέος διηπειρωτικός πύραυλος επί οχήματος, ο DF – 41 βρίσκεται σε καθεστώς δοκιμών σύμφωνα με την αναφορά. Ο πύραυλος αυτός αναμένεται να είναι έτοιμος μέσα στο 2015. Θα έχει βεληνεκές 7.456 μιλίων, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να προσβάλει στόχους σε οποιοδήποτε σημείο της αμερικανικής επικράτειας. Θα μπορεί να μεταφέρει 10 MIRV, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστεί από τις τερματικές αντιβαλλιστικές άμυνες των ΗΠΑ.

Επίσης, σύμφωνα με την αναφορά οι διαστημικές ικανότητες της Κίνας βρίσκονται επίσης σε άνοδο. Στο διάστημα μεταξύ 2011 και 2013 διεξήχθησαν 52 γνωστές εκτοξεύσεις πυραύλων φορέων, μόλις τρεις λιγότερες από αυτές των Ηνωμένων Πολιτειών. Η αναφορά υποστηρίζει ότι μέσα στο 2015 η Κίνα θα έχει τοποθετήσει σε τροχιά 35 – 50 νέους δορυφόρους που θα ενισχύσουν σημαντικά το δίκτυο C4ISR που διαθέτει» [62].

«Κατά τη διάρκεια ακρόασης στην Επιτροπή Ενόπλων Δυνάμεων στο Κογκρέσο στις 26 Φεβρουαρίου 2015 ο Ναύαρχος Cecil D Haney, Διοικητής των Στρατηγικών Δυνάμεων των Η.Π.Α. (Commander of the US Strategic Forces Command), παρουσίασε εικόνες ενός

TEL που πιθανώς είναι μια νέα έκδοση του κινεζικού ICBM DF – 31. Η έκδοση αυτή πιθανολογείται να είναι ο πύραυλος DF – 31B.

Η αμερικανική εφημερίδα Washington Free Beacon είχε αναφέρει στις 2 Οκτωβρίου 2014 ότι ένας πύραυλος DF – 31B είχε δοκιμαστεί στις 24 Σεπτεμβρίου 2014, χωρίς ωστόσο να αναφέρει περισσότερες λεπτομέρειες.

Οι αμερικανικές υπηρεσίες εκτιμούσαν ότι οι Κινέζοι ενισχύουν τον στόλο των ICBM που διαθέτουν με νέους πυραύλους, αναφέροντας όμως κυρίως τον πύραυλο υγρών καυσίμων DF – 5A που εκτοξεύεται από σιλό και τον πιο καινούργιο στερεών καυσίμων κινητό και με ικανότητα μεταφοράς πολλών κεφαλών DF – 41. Ο DF – 31 επιτυγχάνει βεληνεκές 8000 χλμ ενώ ο νεότερος DF – 31A, 11200 χλμ.

Σύμφωνα με την ανάλυση του IHS Jane's που συμπληρώνει το σχετικό άρθρο, οι Κινέζοι έχουν αποδείξει ότι μπορούν να εναλλάσσουν πολεμικές κεφαλές μεταξύ των διαφόρων πυραύλων τους, όπως ο DF – 21C και ο SRBM DF – 15B χρησιμοποιούν την ίδια τερματική καθοδηγητική κεφαλή (terminally guided warhead). Έτσι, η κεφαλή του DF – 41 μπορεί να έχει τοποθετηθεί σε μια νέα έκδοση του DF – 31» [63].

Φαίνεται πλέον ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρά την Κινεζική Απειλή.

Από την άλλη, και η Ρωσία, παρότι μέχρι αυτή τη στιγμή φαίνεται να συνασπίζεται με την Κίνα, προκειμένου να κερδίσει στρατηγικά οφέλη από τις Η.Π.Α., δεν βλέπει με καλό μάτι την τόσο γρήγορη και σε τέτοιο βαθμό κινεζική ανάπτυξη.

Κατά τη γνώμη μας, εδώ κρύβεται η προσπάθεια επαναπροσέγγισης των Ηνωμένων Πολιτειών με τη Ρωσία.

Επ' αυτού ακολουθεί σχετικό δημοσίευμα που αποκαλύπτει την θετική ανταπόκριση της Ρωσίας, στην πρόθεση επαναπροσέγγισης του νέου Προέδρου των Η.Π.Α. Ντόναλντ Τράμπ.

29/1/2017

«Η τηλεφωνική συνομιλία του έμπειρου Ρώσου προέδρου με τον νέο Αμερικανό ομόλογό του, το Σάββατο το βράδυ, έδειξε, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Κρεμλίνου, "διάθεση για δραστήρια δουλειά από κοινού προς τη σταθεροποίηση και την ανάπτυξη αμοιβαίας δράσης σε δημιουργική, ισότιμη και αμοιβαία επωφελή κατεύθυνση".

Ο Πούτιν θύμισε την ιστορία 200 χρόνων σχέσεων ανάμεσα στις δυο χώρες και την πάλη ενάντια στον κοινό εχθρό στους δυο παγκοσμίους πολέμους. Τώρα η Μόσχα υπολογίζει ότι μπορούν ξανά να ενωθούν κατά του νέου κοινού εχθρού, της τρομοκρατίας. "Οι δυο πρόεδροι τάχθηκαν υπέρ ενός πραγματικού συντονισμού ρωσικών και αμερικανικών ενεργειών με στόχο τη διάλυση του 'Ισλαμικού κράτους' και των άλλων τρομοκρατικών ομάδων στη Συρία", τονίζεται. Στη ρωσική ανακοίνωση, μετά την τηλεφωνική συνομιλία, αναφέρεται ότι "εθίγησαν, επίσης, οι βασικές πτυχές της κρίσης στην Ουκρανία. Συμφωνήθηκε να αναπτυχθεί εταιρική συνεργασία και για όλες τις υπόλοιπες κατευθύνσεις ...".

Στη συνομιλία η Μόσχα δεν έθεσε θέμα άρσης των κυρώσεων και ήταν αναμενόμενο άλλωστε αφού έχει τονιστεί κατ' επανάληψη ότι δεν θα θέσει πρώτη τέτοιο ζήτημα διότι δεν είναι το Κρεμλίνο που πήρε μια τέτοια πρωτοβουλία. Ωστόσο τονίζεται ότι οι δύο πρόεδροι υπογράμμισαν "τη σημασία επαναφοράς αμοιβαία επωφελών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων ανάμεσα στους επιχειρηματικούς κύκλους των δυο χωρών ...". Για τους αναλυτές αυτό σημαίνει ότι δίνεται το στίγμα ότι οι αρχές επικροτούν τέτοιου είδους συνεργασία.

Γίνεται φανερό ότι ο τόνος, τα μηνύματα που εκπέμπουν οι δυο ηγέτες απέχουν πολύ από εκείνα που έδινε η προηγούμενη αμερικανική ηγεσία, όταν πριν από δυο - τρία χρόνια έφθασε στο σημείο να απειλήσει με τιμωρίες εκείνες τις αμερικανικές εταιρίες που θα τολμούσαν να πάρουν μέρος στις εργασίες του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ στην Αγία Πετρούπολη και άλλα ανάλογα μέσα στη Ρωσία.

Η αμερικανική ανακοίνωση για την τηλεφωνική συνομιλία των δυο προέδρων έγινε αρκετές ώρες μετά τη ρωσική, ήταν πολύ πιο μικρή σε έκταση αλλά δινόταν συγκεκριμένη εκτίμηση σταθερών προθέσεων, εκτιμούν οι αναλυτές στη ρωσική πρωτεύουσα.

"Το θετικό αυτό τηλεφώνημα αποτέλεσε ένα βασικό βήμα στην καλυτέρευση των σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας, σχέσεις που χρήζουν αποκατάστασης ...", τονίζεται στην αμερικανική ανακοίνωση.

Σε αυτήν δεν αναφέρεται το θέμα της Ουκρανίας και των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων, προφανώς λόγω των κυρώσεων για τις οποίες ο νέος αμερικανός πρόεδρος προτιμά να έχει μια πιο πλήρη και επεξεργασμένη θέση.

Οι πρώτες εκτιμήσεις στη Μόσχα είναι θετικές: "Η τωρινή συνομιλία χρειαζόταν για να επαναφέρει στον ρωσοαμερικανικό διάλογο περιεχόμενο και ουσία. Έχω την εντύπωση ότι το πέτυχε", τονίζει ο πρόεδρος της Επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων του Συμβουλίου της Ομοσπονδίας, Κωνσταντίν Κοσατσόφ.

"Καλύτερο ξεινήμα είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς", εκτιμά ο βουλευτής Βιατσεσλάβ Νίκονοφ και ελπίζει ότι μπορεί να υπάρξει αναθέρμανση των σχέσεων, γεγονός που το πιστοποιεί και η έκφραση για "ισότιμη συνεργασία" κάτι που μέχρι τώρα δεν χαρακτήριζε τις αμερικανικές ανάλογες ανακοινώσεις. Ο δε πρόεδρος της επιτροπής για διεθνή θέματα της κρατικής Δούμας, Λεονίτ Σλούτσκι, δεν αποκλείει η θέληση για κοινή δράση κατά της τρομοκρατίας να οδηγήσει σε μια νέα αντιτρομοκρατική συμμαχία στη Συρία.

Ο Ρώσος γεωργιστής Βλαντίμιρ Ντζαμπάροφ θεωρεί ότι ο Τράμπ ξεχωρίζει για τον τρόπο σκέψης του που βγαίνει έξω από συνασπισμιακούς σχηματισμούς, ενώ ο αναλυτής Ντμίτρι Μπαντόφσκι εκτιμά πως, με το τηλεφώνημα, στις ρωσοαμερικανικές σχέσεις δόθηκε ένας νέος τόνος αυτός της διεξόδου από τη βαθιά κρίση στην οποία είχαν περιέλθει» [38].

)

Το άρθρο παρουσιάζει ανάγλυφα τις «γέφυρες» που είναι διατεθειμένες να ριζούν οι δύο πλευρές. Παρότι ασχολούνται με έλασσον θέμα, όπως είναι η Συριακή κρίση και οι τζιχαντιστές του ISIS, εντούτοις, υποφώσκει μια γενικότερη προσπάθεια στρατηγικής επαναπροσέγγισης των δύο υπερδυνάμεων. Ουσιαστικά, οι Ηνωμένες Πολιτείες προσπαθούν να εξασφαλίσουν, σε μια ενδεχόμενη αντιπαράθεσή τους με την Κίνα, τουλάχιστον την ουδετερότητα της Ρωσίας. Η Ρωσία από την πλευρά της βρίσκεται σε στάση αναμονής. Μετά την επιτυχία της στη Μέση Ανατολή, προσφέροντας την ουδετερότητά της, διατηρεί μια στάση αναμονής, που αναλόγως με τις εξελίξεις, ίσως καταστεί η κυρίαρχη δύναμη παγκοσμίως.

Πάντως, η αντιπαράθεση των Η.Π.Α. με την Κίνα δεν φαίνεται να απέχει πολύ, αν αναλογιστούμε την ανησυχία των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως αυτή εκφράζεται από τα δύο άρθρα που παραθέσαμε πιο πάνω. Με τον ρυθμό που αναπτύσσεται στρατιωτικά η Κίνα, τα περιθώρια επέμβασης των Η.Π.Α. στενεύουν. Σε σύντομο χρονικό διάστημα και να θέλουν δεν θα μπορούν να την απειλήσουν. Και τότε, είναι βέβαιο ότι θα έχουν απολέσει ανεπίστρεπτη τα σκήπτρα της παντοκρατορίας τους.

Σημειώσεις

1. Ηράκλειτος, *Ἵων φιλόσοφος*. 544-484 π.Χ.,
2. Καφφές, Γ., *Εισαγωγή στη Στρατιωτική Κοινωνιολογία*. Παπαζήση. p. 29.
3. *Η μεγάλη Σκακιέρα*. Λιβάνη.
4. von Clausewitz, K., *Πρώσος θεωρητικός του πολέμου*. p. 1780-1831,
5. Μάζης, Ι., *Η Στρατιωτική Άνοδος της Κίνας και η Γεωπολιτική του Πολέμου στη Μέση Ανατολή*. p. 13-15,
6. Γρίβα, Κ., *Η Στρατιωτική Άνοδος της Κίνας και η Γεωπολιτική του Πολέμου στη Μέση Ανατολή*. p. 20,
7. Binnie, J., *Iran displays numerous ballistic missile launchers*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(23): p. 16, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
8. Johnson, R., *Iran reveals new Soumar 3,000 km range ground – launched cruise missile*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(11): p. 18, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
9. Binnie, J. and N. Gibson, *Iran parades Bavar – 373 missile*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(17): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
10. Binnie, J., *Iran claims Zolfaghar missile has 700 km range*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(40): p. 18, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
11. Binnie, J., *Iran parades 'new' Zolfiqar missile*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(39): p. 18, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
12. Hanson, N., *Iranian Soumar long – range cruise missile test site identified*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(19): p. 4, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
13. Binnie, J. and S. O'Connor, *Iran launches new submarine class*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(49): p. 16, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
14. Binnie, J., *Iran reportedly building a larger version of high – speed catamaran*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(46): p. 20, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
15. Binnie, J., *New Iranian sub seen for the first time*. Jane's Defence Weekly, 2014. **51**(7): p. 17, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
16. Binnie, J. and N. Gibson, *Iran claims to have tested 'very special weapon*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(10): p. 8, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
17. Binnie, J., *Iran unveils 'air – defence' UAV*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(18): p. 22, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.

18. Binnie, J., *Iran unveils another UAV*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(21): p. 17, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
19. Binnie, J., *Iran shows off new UAVs*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(41): p. 18-16, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
20. Binnie, J., *Iran unveils 'strategic' UAV*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(48): p. 20, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
21. Binnie, J. and S. O'Connor, *Iranian Simorgh 'stealth' UAV test site identified*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(41): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
22. Binnie, J., *Iran unveils unmanned ground effect vehicle*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(44): p. 21, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
23. Binnie, J., *Satellite imagery reveals Iranian UAV base developments*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(35): p. 17, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
24. Jennings, G., *Iran unveils air – launched missiles*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(42): p. 20, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
25. Binnie, J., *Iran to continue developing its own long – range SAM*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(18): p. 16, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
26. Binnie, J., *Iran reveals existence of second Ghadir radar*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(28): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
27. Ανδρεόπουλου, Θ. 2016; Available from: www.pronews.gr
<http://www.pronews.gr/portal/20160712/defencenet/diethnis-asfaleia/66/istoriki-apofasi-gia-tin-kina-den-chei-dikaionomata-sti-notia>.
28. Science, P.A.O.M., *Science of Military Strategy*. 2001,
29. Fisher, R. and J. D., *Report suggests PLA is adopting new SRBM*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(33): p. 15, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
30. Binnie, J., *Norinco unveils AR – 3 MRL*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(9): p. 8, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
31. Fisher, D. and J. Richard, *Details emerge on Chinese 'Type 032' test submarine*. Jane's Defence Weekly, 213. **50**(31): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
32. Fisher, D. and J. Richard, *China reveals new details about CM – 400 AGK ASM*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(48): p. 18,
33. Tate, A., *China offers export version of YJ - 12*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(46): p. 10, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
34. Tate, A., *Type 093T' design with SDV hangar breaks cover*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(13): p. 16,
35. Tate, A., *China builds mystery midget submarine*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(26): p. 9, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.

36. Jennings, G., *China developing strategic bomber*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(37): p. 18, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
37. Fisher, J., D. Richard, and N. Gibson, *China builds longer – range HQ – 16 SAM*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(17): p. 18, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
38. 2017; Available from: www.pronews.gr
<http://www.pronews.gr/portal/20170127/defencenet/pyraylika-systimata/35/kina-dokimazei-pyraylo-aeros-gia-na-katarriptei-iptamena>
39. Herschelman, K. and J. Hardy, *China holds 'largest ever' naval exercise*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(44): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
40. Zudin, A., *Russia to draft hypersonic missile programme*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(18): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα
41. Brief, I., *Russia to get 6G27 Balkan AGL*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(38): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
42. De Larrinaga, N., *Russia reveals Bastion – P deployment in Syria*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(47): p. 5, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
43. Binnie, J., *Syria now operating 'restored' S – 200 SAMs*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(47): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
44. Novichkov, N., *Anti – materiel rifles added to Ratnik programme*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(26): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
45. Novichkov, N., *Russia working on new Project 22800 corvette class*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(28): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
46. Novichkov, N., *Russian MoD places USD2 billion in orders, with focus on shipbuilding*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(38): p. 19, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
47. De Larrinaga, N., *Russia's new submarine mothership sets sail*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(44): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
48. Jones, B., *Keel laid of Russia's first Project 20386 corvette*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(45): p. 14, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
49. Johnson, R., *Russia unveils new S – 350E SAM system*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(36): p. 8, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
50. Novichkov, N., *Russia to start heavy UAV serial production in 2017*. Jane's Defence Weekly, 2014. **51**(39): p. 13, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.

51. De Larrinaga, N., *Buk – M3 SAM enters Russian service*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(44), Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
52. Soper, K., *Russia backs up GLONASS*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(34): p. 12, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
53. Streetly, M., *BRIEFING: Anti – radiation missiles. Arming up*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(9): p. 24-30, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
54. Grevatt, J., *Russia and China's defence co – operation deepens*. Jane's Defence Weekly, 2014. **51**(48): p. 22, Παραπομπή από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
55. Fisher, D. and J. Richard, *General Atomics unveils EMRG railgun*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(44): p. 8, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
56. Scott, R., *BRIEFING. Laser weapons at sea. Flash to bang*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(32): p. 24-31, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
57. Jean, G., *Submarine chaser to dive into testing in 2015*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(34): p. 8, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
58. Harrison, R., *Defending against the EMP threat*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(36), Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
59. Wasserbly, D., *THAAD, Aegis BMD systems team in successful intercept*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(38): p. 12, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
60. Lee, C., *USAF seeks new GEOINT sensors for targeting*. Jane's Defence Weekly, 2013. **50**(49): p. 10, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
61. Malenic, M., *Raytheon relieves DARPA funds for hypersonic weapon project*. Jane's Defence Weekly, 2016. **53**(45): p. 13, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
62. Malenic, M., *Chinese nuclear forces on the rise, US warns*. Jane's Defence Weekly, 2014. **51**(48): p. 4, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.
63. Fisher, D. and J. Richard, *Clues emerge of DF – 31 ICBM variant*. Jane's Defence Weekly, 2015. **52**(10): p. 16, Από το αδημοσίευτο έργο του Κωνσταντίνου Γρίβα.